

4ª CARTA CATALANA DE LA JOVENTUT

Secretariat CNJC 2017:

Mònica Torralba, Núria Cabiscol, Miquel Rueda, Georgina Lázaro, Pol Mena, Ester Cano, Carles Pericas, Júlia Petit, Oriol Rius, Oriol Recasens, Marta Rosique i Magí Senserrich.

Coordinació tècnica:

Vicky Laguía, Laia Quintà i Oriol Rovira.

Equip tècnic: Eduard Pérez, Bernat Aragó, Laia Hernández, Elisabet Puigdollers, Gloria Pérez, Maria Canut, Laia Quintà, Oriol Rovira i Vicky Laguía.

Agraïments

Sota el lema (Re)Pensem-ho tot, construïm col·lectivament! al gener de 2017 vam donar el tret de sortida al procés participatiu #FemCarta. Un gran repte per al Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Aquest repte no hauria estat possible sense la participació activa de les entitats membres del CNJC que han assistit als diferents tallers territorials i sectorials juntament amb joves d'associacions, col·lectius i plataformes que també s'hi van sumar.

Des d'aquí volem agrair profundament l'esforç a les persones que han participat dels grups de redacció i a les que han format part del grup motor. Sense la seva col·laboració aquest document no hauria estat possible.

Volem reconèixer la complicitat amb les dues entitats col·laboradores que ens han acompanyat en aquest procés participatiu des de la seva expertesa com a facilitadores: gràcies a Spora Sinergies i a l'Esberla SCCL.

El Congrés Català de la Joventut va ser un punt àlgid on vam poder comptar amb la participació de centenars de joves durant el cap de setmana del 13 i 14 de maig a l'Hospitalet de Llobregat. Agrair a l'equip directiu i administratiu de l'Institut Margarida Xirgú i a l'àrea de Joventut de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat per haver-nos acollit i facilitat els espais necessaris.

Agrair també el suport de la Direcció General de Joventut i l'Agència Catalana de la Joventut durant tot el procés.

Per últim, volem agrair la dedicació de l'equip tècnic del CNJC, qui amb el seu esforç i l'empenta de dur a terme un treball extraordinari, ha fet possible el desenvolupament òptim de la Carta i tot el seu procés.

A tots i totes, moltes gràcies!

Equip de Secretariat del CNJC

Abstract

La 4ª Carta Catalana de la Joventut té per objectiu unir totes les propostes del jovent català adquirides mitjançant el procés participatiu #FemCarta dut a terme pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, entitats juvenils del territori català i joves amb la voluntat de donar la volta a maneres de fer al nostre país. La Carta descriu les mancances detectades pel jovent entorn a 11 temes i, sobretot, presenta propostes per a cadascún d'ells. En aquesta 4ª Carta Catalana les temàtiques treballades són educació, ocupació, habitatge, cultura i mitjans de comunicació, salut, participació i associacionisme, territori i mobilitat, sostenibilitat i medi ambient, diversitat i cohesió social, gènere i LGBTQ+, i per últim, justícia global.

Editorial

Amb aquesta nova 4ª Carta Catalana de la Joventut teniu a les vostres mans el recull dels principals reptes que el jovent català assumim, així com les principals propostes i alternatives que ens permetran, des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (plataforma de coordinació i representació del moviment associatiu juvenil de Catalunya) i el moviment organitzat juvenil, incidir en les polítiques públiques que es facin des de les institucions els propers anys.

La 4ª Carta Catalana descriu la realitat d'un jovent de procedències diverses que forma part de la idiosincràcia de tot un país. Un país immers en un context on els moviments socials i nacionals que han aflorat a Catalunya en els darrers anys han provocat una necessària reflexió al voltant de les polítiques que afecten les persones joves. La realitat ocupacional, d'habitatge o els drets socials, la manera d'associar-nos o com ens relacionem entre nosaltres i amb les institucions ha canviat. I així ho ha de fer també el moviment organitzat juvenil i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (més endavant CNJC). És en aquest context que el Secretariat del CNJC vam assumir, entre febrer del 2017 i febrer del 2018, amb responsabilitat i determinació, però també amb il·lusió i cert vertigen, el repte que significava crear la 4ª Carta Catalana de la Joventut. Catalunya ha estat sempre un país amb un teixit associatiu i un moviment organitzat juvenil vertebrat, amb incidència a tots nivells (des del municipalisme fins a les institucions internacionals), i era voluntat d'aquest Secretariat poder nodrir la carta d'aquesta riquesa. El document final ha estat, doncs, el resultat de tot un procés participatiu fet arreu del territori, un Congrés de la Joventut amb centenars de joves compartint reptes i formulant propostes, i un retorn exhaustiu a totes les entitats del Consell i organitzacions juvenils participants. Un procés que ha dotat la Carta de visió territorial i transversal de la realitat catalana.

Tot aquest procés ha significat més d'un any de treball on el jovent associat hem agafat un paper actiu en la construcció d'aquesta eina d'incidència política en clau propositiva, que s'ha anat enriquint a partir del debat en espais de reflexió i anàlisi fins a obtenir aquest document consensuat, que esgrimeix els grans marcs estratègics per l'actuació de les entitats juvenils de Catalunya i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Ara és el moment de sentir, entitats i organitzacions juvenils, orgull per la feina feta i desplegar la 4a Carta Catalana. La interlocució amb les institucions ha de ser una tasca continuada, mantenint aquestes institucions com a aliades tàctiques quan calgui, i sabent-nos subjectes polítics en la co-responsabilització del disseny i el desplegament de les polítiques públiques. Però entenent que sempre haurem de mantenir una mirada crítica en tot allò que fem, sense por de repensar-nos tantes vegades com calgui.

Benvinguda sigui, doncs, aquesta carta.

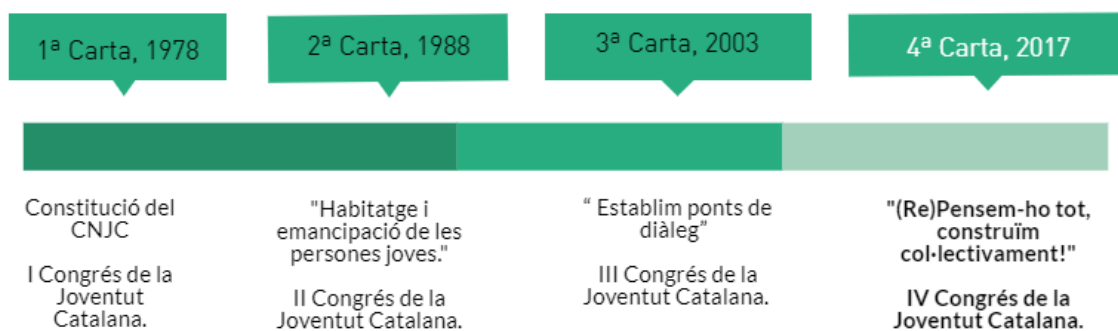

La 4ª Carta Catalana de la Joventut

La 4ª Carta Catalana de la Joventut és una eina d'incidència política en clau propositiva, construïda per joves i emmarcada sota la campanya #FemCarta. Aquest procés de reflexió i anàlisi ha comptat amb la participació activa de joves de tot Catalunya que, a través de diferents espais i canals, han expressat necessitats i propostes de canvi.

La 4ª Carta Catalana analitza les principals problemàtiques que patim de forma específica el jovent català, així com altres temes que ens preocupen. També dibuixa propostes i alternatives que ens permetran incidir a les institucions i alhora seguir treballant des del moviment organitzat juvenil per revertir-ne les mancances. Al llarg de la 4a Carta Catalana es podran llegir texts relacionats amb onze temàtiques que es poden agrupar en tres grans blocs: emancipació, acció sociocultural i drets humans i civils. Podrem llegir les principals necessitats i propostes de millora i transformació per a cadascun dels eixos temàtics: Educació, Cultura i mitjans de comunicació, Treball, Habitatge, Salut, Participació i associacionisme, Sostenibilitat, Diversitat i cohesió social, Gènere i LGBTIQ+, Justícia Global, Territori i mobilitat.

L'última Carta Catalana **de la Joventut** es va redactar el 2002, però l'aparició de noves necessitats i debats en tots els àmbits l'han deixat obsoleta. Aquest 2017 ens hem parat a analitzar en profunditat el que ens envolta, escoltar-nos entre nosaltres i hem creat un espai autònom des d'on fer sentir la veu i les propostes del moviment organitzat juvenil.

Eix cronològic de les diferents Cartes Catalanes i Congressos de la Joventut Catalana

Al llarg d'aquests anys les Cartes Catalanes de la Joventut han recollit debats i discussions que preocupaven a les persones joves, així com propostes per transformar la realitat juvenil i marcs teòrics per analitzar-la. Són documents

de consens que s'elaboren a partir de la participació oberta i transversal de joves i entitats juvenils d'arreu del territori.

El 2017 el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya ha impulsat un segon projecte transversal amb voluntat de transcendència com ha estat el Pla d'Actuació Jove 2017-2020. Aquest pla és la concreció, pels propers tres anys, dels objectius i accions que les organitzacions juvenils del país desenvoluparan per poder assolir els objectius i reptes que es fixa el Pla Nacional de Joventut 2010-2020 (en endavant PNJCat). Aquest pla d'actuació es desenvolupa paral·lelament pel Govern i els Agents territorials que tenen en cada cas un pla d'actuació propi.

Per què hem desenvolupat aquests dos projectes?

Ambdós projectes són fruit de responsabilitats polítiques diferents però fortament vinculades. D'una banda, la necessitat de fer la 4ª Carta Catalana de la Joventut, neix de la resolució "Per una nova Carta Catalana de la Joventut" que s'aprova per unanimitat el novembre de 2015 al Comitè Executiu del CNJC i, de l'altra, la necessitat rau sobretot en actualitzar el discurs del Moviment Associatiu Juvenil en relació als esdeveniments sobrevinguts des de 2003 a nivell econòmic, social i polític.

En aquests projectes hem volgut donar veu i protagonisme al teixit associatiu juvenil català per posar al centre les seves reivindicacions, problemàtiques i propostes.

Procés participatiu #FemCarta

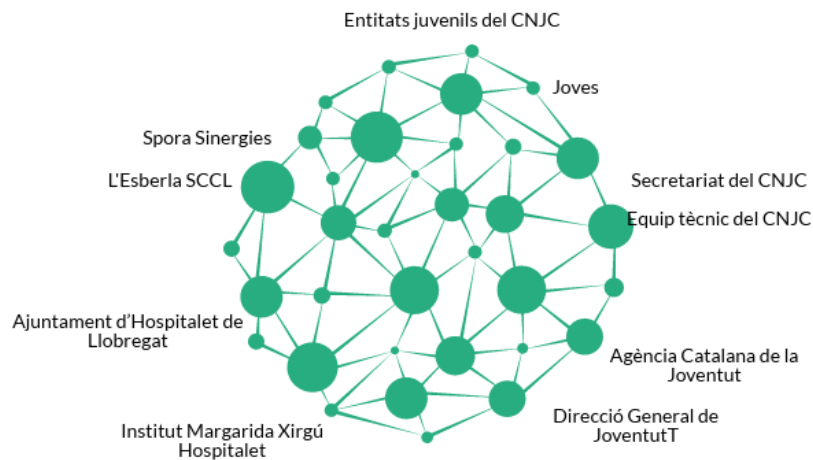
L'elaboració de la 4ª Carta Catalana ha estat un procés intens de diàleg, discussió i debat entre jovent associat i organitzat que ens ha permès redactar aquest document. Més de 500 joves han participat d'algun dels 39 espais de treball convocats entre febrer i maig de 2017. Tot aquest procés ha servit per recollir 252 reivindicacions.

El CNJC hem impulsat un marc participatiu ampli format per diferents tipologies d'espais que han servit com a punt de partida per replantejar-nos algunes situacions, analitzar com participem, detectar el que volem i proposar polítiques més ajustades a les necessitats i realitats juvenils.

Cada espai ha comptat amb unes particularitats específiques enfocades a donar resposta a cada fase del procés. En tot moment s'han tingut en compte

tres premisses fonamentals: **transversalitzar, territorialitzar i donar el protagonisme al jovent organitzat**.

Esquema dels agents implicats en el procés de construcció de la 4ª Carta Catalana

PRIMERA ETAPA: (Re)Pensem-ho tot!

El mes de febrer es va iniciar públicament un procés col·lectiu i compartit que cercava donar veu i protagonisme al teixit associatiu juvenil català per posar al centre les seves reivindicacions, problemàtiques i propostes. L'objectiu final era i segueix sent fer arribar totes aquestes inquietuds a les institucions i agents pertinents per tal d'avançar en la consecució de les reivindicacions juvenils. Els espais de participació han estat plurals tant pel que fa a les seves característiques com a les persones participants.

Aquest procés es va començar a gestar mesos abans i va acabar d'agafar forma el gener de 2017 amb la constitució d'un Grup Motor format per 13 entitats membres del Consell que van decidir implicar-se per liderar, conjuntament amb el Secretariat del CNJC, el procés participatiu.

A través de reunions periòdiques ja programades, el grup motor ha participat al llarg del procés d'elaboració de la 4ª Carta Catalana de la Joventut. S'ha buscat fomentar la reflexió conjunta i la implicació de totes les entitats juvenils, pilar imprescindible en aquest procés, així com també, validar tots els passos i enriquir el procés amb les persones membres del grup motor. Al mateix temps, les entitats que han integrat el grup han assumit el compromís de donar

visibilitat al procés entre els seus membres i difondre les diferents convocatòries de tallers i trobades al territori.

Durant els mesos de febrer i març vam celebrar 15 trobades en total distribuïdes arreu del territori català (Tremp, Manresa, Granollers, Girona, Lleida, Tarragona, Tortosa, El Prat de Llobregat, Vilafranca de Penedès i Barcelona). Van ser tallers dirigits al jovent organitzat en el seu sentit més ampli: membres d'entitats, sindicats, joventuts polítiques, moviments socials, plataformes, organitzacions, etc. Per altra banda, els tallers sectorials anaven dirigits a persones joves vinculades a organitzacions, entitats i moviments que comparteixen l'àmbit d'actuació. L'objectiu va ser aprofundir en els principals debats, reptes i necessitats específiques de cada àmbit des d'una perspectiva jove i associativa per extreure'n propostes de futur.

Congrés Català de la Joventut

Els dies 13 i 14 de maig de 2017 a L'Hospitalet de Llobregat vam acollir el punt clau del procés participatiu #FemCarta. Aquest congrés ens va permetre posar en comú totes les propostes recollides a través de diferents tallers i extreure'n les conclusions per redactar la 4a Carta Catalana de la Joventut. Vam fer tallers per recollir propostes sobre els 12 eixos plantejats inicialment: Educació, Treball, Habitatge, Salut, Participació i associacionisme, Sostenibilitat, Diversitat i drets de la ciutadania, Gènere i LGBTIQ+, Justícia global i Territorialitat i mobilitat, Cultura i Comunicació i TIC. En cada taller es van posar en comú les aportacions recollides durant la primera fase del procés participatiu. També vam treballar col·lectivament les propostes recollides i es van consensuar les principals línies que recull finalment la 4a Carta Catalana.

Per altra banda, per aprofundir en aquest procés d'anàlisi col·lectiva i diàleg, s'han generat eines digitals que han permès conèixer de manera més **ampla** el treball que realitzen les entitats juvenils.

A mitjans de març de 2017 es van posar en marxa dos qüestionaris digitals per seguir recollint aportacions del jovent al voltant dels temes que aborda la 4a

¹ El procés participatiu es va iniciar treballant per separat els eixos de Cultura i Comunicació i TIC. En la fase final de redacció es va acordar unir-los degut als paral·lelismes del contingut i els vincles existents entre els diferents reivindicacions i propostes recollides. Això explica que, malgrat que inicialment es va treballar sobre 12 eixos, el document final que teniu a les mans estigui estructurat en 11 línies.

Carta Catalana de la Joventut i que tenen relació amb el contingut dels 7 reptes del PNJCat.

> **Digues la teva:** Es va plantejar com una bústia digital oberta que convidava a joves d'arreu de Catalunya a apuntar necessitats i propostes per a cadascun dels temes.

> **Fem la foto:** L'objectiu principal d'aquest qüestionari ha estat recollir els reptes i les accions que s'impulsen des de l'associacionisme juvenil per transformar la realitat social. Les aportacions han servit per vertebrar i nodrir el Pla d'Actuació Jove des de l'òptica de l'associacionisme juvenil.

SEGONA ETAPA: construïm col·lectivament!

Al juliol de 2017 es van crear dotze grups de redacció formats per persones voluntàries de les entitats i altres joves. Els diferents grups van redactar els documents base per a la 4ª Carta Catalana que hem dut a les entitats al llarg de la tardor del 2017 per a enriquir-los i debatre en profunditat. L'intercanvi d'opinions i expectatives ha convertit l'elaboració de la Carta en un procés molt interessant per obrir debats en el si de les entitats i ha servit per enriquir el document.

Entre els mesos d'octubre i novembre s'han realitzat 14 tallers de retorn amb diferents entitats del CNJC per a debatre en profunditat sobre els resultats i prioritzar les propostes emergides en el procés. Aquests tallers amb les entitats del CNJC han resultat un espai de debat de temes d'interès per a l'entitat. Han esdevingut una oportunitat per a treballar plegades i sobre discursos actualitzats fruit del procés participatiu.

D'altra banda, al llarg d'aquesta etapa s'han recollit un total de 96 esmenes entre els diferents eixos que la conformen. En aquesta darrera fase, l'Equip de Secretariat del CNJC ha treballat en la redacció final de la Carta tenint en compte totes les aportacions de les entitats. Durant aquest període s'ha treballat en el si del secretariat per veure com es podien incorporar les esmenes sense alterar els resultats del procés participatiu. En alguns casos ha sigut possible fer-ho i en altres no. Tant en un cas com en l'altre, s'ha fet un retorn argumentat a les entitats.

Un cop incorporades les diferents esmenes, s'ha treballat la composició del text, la unió de totes les parts del document i, finalment, la redacció s'ha realitzat al llarg dels mesos de desembre i gener donant com a resultat la 4ª Carta Catalana que teniu entre mans.

Destacar que el procediment de revisió dels eixos temàtics ha estat un procés dinàmic ja que en aquesta darrera fase s'han incorporat 88 esmenes i hem recollit les diferents aportacions de les entitats durant la fase de retorn.

Finalment, la 4ª Carta Catalana està composta per 11 eixos temàtics a diferència dels 12 que ens van guiar en la diagnosi inicial. Unificar els eixos de Cultura i Comunicació i TIC ens ha permès construir un eix 4 que profunditza en la relació entre qüestions culturals i comunicatives. Un eix que recull quin model cultural i d'oci volem les joves, posant de manifest que els mitjans de comunicació són agents transmissors i generadors de l'imaginari cultural juvenil. En aquesta redacció s'han mantingut el contingut dels dos eixos anteriors així com el conjunt de propostes per a cadascuna de les temàtiques.

Eixos temàtics

A continuació us presentem els 11 eixos temàtics de la 4ª Carta Catalana. Cadascun d'ells presenta una breu introducció, una anàlisi de les necessitats i els principals reptes del jovent. Per últim, cada eix conclou amb una síntesi de les necessitats i propostes de transformació per a cada temàtica específica.

01. Educació

"Volem participar activament en la construcció d'un sistema educatiu públic, al llarg de la vida, inclusiu, en català i que posi la persona al centre."

El dret a l'educació és un dels drets fonamentals recollits en la Declaració Universal dels Drets Humans. Amb aquesta premissa, i convençudes de la seva importància transcendental en la vida de les persones, el jovent detectem la necessitat de garantir l'educació universal i de qualitat mitjançant un sistema educatiu públic i inclusiu. Volem aconseguir que tothom tingui assegurat el dret i l'accés a l'educació al llarg de tota la vida.

L'educació té una rellevància **clau en la vida de les persones joves**. Aquesta importància ve donada, especialment, per la gran vinculació entre la formació, l'accés al món laboral, l'Estat del Benestar i el progrés personal i social.

Considerem que actualment el dret a l'educació no està garantit en tota la seva plenitud. Per això ens cal definir bé què entenem per sistema educatiu, quin model educatiu volem al nostre país i com podem garantir un accés realment universal, públic i gratuït en tota la trajectòria educativa.

Com a societat, tenim alguns grans reptes si volem aconseguir l'accés universal a l'educació: acabar amb l'educació elitista i amb qualsevol tipus d'exclusió **de les persones del sistema**, tenir en compte la **variable territorial del país**, fomentar la formació professional i evitar l'elevat abandonament prematur de l'educació, entre d'altres.

Per aconseguir revertir aquesta realitat, el nostre objectiu ha de tendir a la construcció d'un model d'educació al llarg de la vida **on sempre tinguem en compte**, com a parts d'una mateixa trajectòria, l'educació formal, l'associacionisme educatiu i la no formal.

1.1 Model educatiu

La joventut catalana detectem la necessitat de canviar des de l'arrel el nostre model educatiu, ja que actualment està encarat a la reproducció social i a la

formació de persones per al mercat laboral i la producció. Entenem que l'objectiu ha de ser educar **persones i ciutadanes crítiques, participatives i compromeses**, i per fer-ho entenem que hem de posar-les al centre del seu propi procés educatiu enfocant-ho des d'una perspectiva global.

És amb l'objectiu de donar resposta a totes aquestes necessitats que **proposem** canviar la metodologia actual per una que fomenti l'esperit crític, sigui cooperativa, participativa i plural i que tingui en compte la diversitat de cada persona. Això implica tornar a posar en valor les arts i les humanitats en el currículum educatiu, treballar l'educació en valors, els drets humans, el coneixement de la realitat sociopolítica i treballar tot allò que és imprescindible per a una vida plena en la societat actual, com són els coneixements d'economia, salut, tecnologia de la informació i la comunicació tant interpersonal com intrapersonal.

Detectem també que hi ha poc coneixement de la realitat associativa, cosa que dificulta que les persones puguin participar de forma activa i fa palès una manca d'espais de participació de qualitat. Entenem que l'educació en la participació ha d'estar present en totes les etapes de l'educació formal, **potenciant la veu de l'alumnat i la figura de representants dels i les estudiants**. A la vegada, l'educació formal ha d'establir vincles amb altres espais d'educació no formal, així com també amb l'associacionisme educatiu. Aquests dos últims han de dotar-se de més reconeixement, concebant-los com a agents educatius clau en el creixement integral de la persona, i facilitant tots els recursos necessaris perquè duguin a terme la seva tasca de la manera més eficient.

1.2 Sistema educatiu

Entenem com a sistema educatiu tota aquella estructura que sustenta i dóna forma a l'educació que rebem, tant d'aquella que es dóna dins l'àmbit escolar com aquella que es dóna en l'àmbit de l'associacionisme educatiu i l'educació no formal. Estem parlant dels pressupostos que es destinen a l'educació, de les ràtios a les aules, de l'equilibri territorial que s'estableix entre comarques, **municipis o barris, de la relació** entre l'àmbit públic i el privat i les lleis que regulen l'educació a Catalunya.

El jovent detectem que actualment aquest sistema està caduc i no s'adapta a les necessitats del present. No tant sols no s'adapta a la realitat, sinó que xoca amb ella.

Volem fugir del sistema actual —on és l'alumnat qui s'ha d'adaptar al sistema— i generar un canvi de paradigma que posi la persona al centre del procés

educatiu, tot dissenyant i implementant un sistema que s'adapti al seu voltant. Per fer-ho, hem de tenir en compte tots els agents que intervenen en l'educació de la persona, així com generar un sistema inclusiu que pugui adaptar-se a totes les realitats. Es requereixen agents educatius amb preparació per donar resposta als reptes d'avui, i equilibrar el nombre d'alumnes que participen a cada via educativa, augmentant especialment la presència d'alumnes a la Formació Professional. Això només ho aconseguirem si tenim un sistema educatiu estable, sense canvis legislatius constants i dotat d'un pressupost d'acord amb la seva importància.

De la mateixa manera, necessitem que el sistema educatiu reconegui la tasca que fan els i les docents de l'educació obligatòria així com la tasca que fan tot el conjunt d'agents educatius de l'educació no formal i l'associacionisme educatiu que requereixen també de protecció, promoció i reconeixement per part de les administracions.

Els i les joves proposem, primer de tot, establir un pacte educatiu de consens elaborat conjuntament entre tots els agents educatius del país i que es reconegui el paper que té l'associacionisme educatiu, per part de les administracions públiques. Alhora, creiem que s'han d'augmentar els recursos públics de l'escola pública, reduint progressivament els de l'escola concertada. Finalment, cal considerar les institucions educatives com espais permeables a la innovació educativa, i prestigiar la Formació Professional augmentant-ne l'oferta i millorant la informació que s'ofereix a les persones.

En definitiva, calen plans educatius flexibles que permetin adaptacions a les noves inquietuds col·lectives i individuals, facilitant que les persones puguin compaginar l'educació amb altres activitats. També cal augmentar el finançament destinat als agents educatius, per tal de reduir les ràtios, i establir un model integral i holístic, on el territori i la participació tinguin el paper protagonista. L'educació ha de tenir en compte tots els agents que prenen part en l'educació d'infants i joves.

1.3 Accés a l'educació

El dret a l'educació és un dret essencial. Per garantir que aquest dret sigui exercit per qualsevol persona, hem d'assegurar l'existència d'un accés universal a qualsevol etapa o espai educatiu de la trajectòria educativa. Aquest accés, a més, s'ha de garantir sempre que la persona vulgui continuar la seva trajectòria educativa un cop acabat el cicle obligatori, però també en totes les activitats

derivades que es desprenen del fet educatiu, i tenint en compte l'educació no formal i l'associacionisme educatiu com a part integral de l'educació d'infants i joves. Per tal de comprometre'ns amb aquest dret, s'han identificat tres punts clau on dedicar els esforços.

El primer és la necessitat de garantir l'accés a l'educació tenint en compte tots els factors potencials que poden afectar la persona. Ens referim, en gran mesura, als factors que més vegades limiten l'accés i la continuïtat d'una persona a la seva trajectòria educativa: l'entorn social, econòmic i cultural. És imprescindible poder tenir en compte totes les realitats que envolten a la persona per evitar qualsevol límit o barrera que pugui sorgir.

En segon lloc, ens proposem eliminar qualsevol tipus de desigualtat existent en l'educació. És essencial que la persona pugui accedir, de manera universal i gratuïta, a totes les activitats que es derivin de l'educació obligatòria, (menjador, activitats extraescolars o centre obert, entre d'altres) així com garantir que els infants i joves puguin accedir de manera universal i gratuïta a l'educació no formal i associacionisme educatiu. Tanmateix, és important eradicar qualsevol desigualtat que pugui existir en la pràctica de l'educació, com per exemple, la compra de material escolar o el transport, entre d'altres.

Alhora, l'actual oferta territorial provoca una migració juvenil per poder seguir la trajectòria educativa i formativa, convertint-se en una barrera d'accés a l'educació superior.

Per últim, per protegir aquests drets, creiem que s'ha de tenir una visió àmplia de la persona, posant-la al centre del seu procés de formació, seguiment i avaluació, per tal de detectar qualsevol necessitat específica en el seu desenvolupament i adaptar el sistema d'avaluació a la diversitat intrínseca de la pròpia persona.

Per solucionar aquests fets, volem posar sobre la taula diferents accions que s'han de prendre per assolir els objectius d'universalitat i gratuïtat en l'accés a l'educació. Creiem que s'ha de començar eliminant qualsevol tipus de taxa a l'educació, tant l'obligatòria com en la no obligatòria, garantint l'accés universal de la persona. En l'educació postobligatòria, a més, hem d'aconseguir un sistema de *beques-salari* que permeti a la persona poder-se'n beneficiar mentre duri la seva formació, garantint la plena dedicació al fet educatiu. Tanmateix, és necessari posar l'associacionisme educatiu i l'educació no formal al centre de l'educació i treballar per un accés universal i gratuït a aquests espais.

Finalment reivindicuem que, a totes les etapes, es tendeixi a una visió integral de tots els aspectes relacionats amb l'educació, com la realitat social de la **persona, les intel·ligències múltiples, la renda familiar, les diversitats funcionals i el gènere**, entre d'altres. I en aquells casos que sigui necessari, garantir l'accés a totes les activitats educatives que es generen a l'entorn de l'educació obligatòria.

SÍNTESI DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX D'EDUCACIÓ

Eix	Necessitats	Propostes
1.1 Accés a l'educació	Garantir l'accés a l'educació de manera universal, tenint en compte tots els factors.	1.1.1 Eliminar qualsevol tipus de taxes a l'educació.
		1.1.2 Estudiar la possibilitat de treballar per un sistema de beques remunerades en el marc de l'educació superior que busqui equiparar els sistemes formatius catalans amb els de la resta de països europeus.
	Considerar la visió àmplia de la persona en el seu procés de formació, seguiment i avaluació.	1.1.3 Tenir una visió integral en els diferents aspectes relacionats amb l'educació (realitat social, intel·ligències múltiples, renda familiar, diversitat funcional, interculturalitat, gènere, etc.)
	Eliminar qualsevol desigualtat en l'accés a les diferents etapes i espais educatius.	1.1.4 Garantir l'accés a totes les activitats educatives que es generen a l'entorn de l'educació formal obligatòria (activitats extraescolars, menjador, material necessari per l'activitat educativa, etc.)
		1.1.5 Treballar per l'accés universal a espais de l'associacionisme educatiu com caus i esplais i altres formes d'educació no formal.
1.2. Sistema Educatiu	Tenir en compte tots els agents que intervenen en l'educació d'una persona.	1.2.1 Reconèixer el paper de l'associacionisme educatiu per part de les institucions públiques.
		1.2.2 Explorar vies per promoure el reconeixement curricular i d'aptituds de l'experiència associativa i elaborar una diagnosi sobre l'aplicabilitat d'aquest per evitar que es generin desigualtats.
		1.2.3 Augmentar la cooperació entre els diferents agents de la comunitat educativa envers la no discriminació i no violència.
		1.2.4 Garantir el reconeixement a tots els nivells de les escoles de formació de les entitats de base associativa i voluntària.
		1.2.5 Establir mesures específiques per a que les escoles de formació de base associativa i voluntària obtinguin el reconeixement per part del SOC, respectant la seva singularitat i trajectòria històrica
	Crear un sistema inclusiu i adaptable on l'estudiant sigui i	1.2.6 Adaptar a noves inquietuds col·lectives i inquietuds individuals a partir de plans educatius flexibles.

	estigui al centre.	1.2.7 Facilitar que l'alumnat pugui compaginar l'educació amb altres activitats.
		1.2.8 Garantir un sistema educatiu laic.
		1.2.9 Augmentar el finançament per incrementar el cos de docents i així reduir les ràtios a les aules.
		1.2.10 Establir un model integral i holístic d'educació a partir de l'educació participativa.
		1.2.11 Garantir que les escoles, dins d'uns barems, representin el seu entorn per tal d'evitar qualsevol tipus de segregació.
		1.2.12 Potenciar la veu de l'alumnat i reconèixer i dotar de contingut la figura de representant dels i les estudiants.
		1.2.13 Fer accessibles al 100% totes les hores lectives per a les persones amb capacitats diverses.
		1.2.14 Consolidar i expandir el sistema educatiu bilingüe (català i llengua de signes catalana)
		1.2.15 Instaurar la llengua de signes catalana com a assignatura.
		1.2.16 Formar el seguit d'agents educatius en accessibilitat per tal d'incloure de manera efectiva a tots els espais educatius les persones amb capacitats diverses.
	Garantir que tots els agents educatius tinguin la preparació i la vocació per donar resposta als reptes d'avui.	1.2.17 Flexibilitzar el cos docent per fer-lo més adaptable a la innovació educativa.
	Prioritzar un model educatiu estable, sense canvis legislatius constants, dotat de pressupost d'acord amb la seva importància.	1.2.18 Augmentar els recursos públics a l'escola pública i reduir-los a l'escola concertada.
		1.2.19 Establir un pacte d'educació de consens, elaborat amb tots els agents educatius del país.
		1.2.20 Treballar per un marc normatiu per reconèixer la singularitat de l'associacionisme educatiu, i les activitats que li són pròpies en el marc dels projectes educatius anuals.
	Equilibrar el nombre d'alumnes que participen de cada via educativa, augmentant	1.2.21 Prestigiar la Formació Professional i millorar la informació que s'ofereix a l'alumnat al respecte.

	especialment la presència d'alumnes a la Formació Professional.	1.2.22 Millorar l'orientació a la joventut perquè coneguin els recursos dels quals disposen i aprenguin com traçar una trajectòria formativa favorable.
1.3. Model Educatiu	Posar la persona al centre del model educatiu i treballar per educar persones i no ciutadania productiva.	1.3.1 Treballar de manera concreta i conscient l'educació en valors, el foment de l'esperit crític, el coneixement sociopolític, l'educació ambiental i el coneixement i l'aplicació dels drets humans en el currículum.
		1.3.2 Utilitzar una metodologia educativa plural que potencii la creativitat i l'esperit crític i que sigui cooperativa, curiosa, participativa i amb atenció personalitzada.
		1.3.3 Potenciar el coneixement de les arts; les humanitats; l'educació alimentària; l'educació ambiental, reduint la desconexió entre el món urbà i rural; i la salut, des d'un punt de vista integral, fent èmfasi en la salut mental i sexo-afectiva; i amb la incorporació de la llengua de signes amb especial atenció a la catalana.
		1.3.4 Crear nous continguts educatius en relació a l'ús responsable de la comunicació i les TIC, la perspectiva de gènere, la sociopolítica, l'economia, l'heteropatriarcat, l'educació emocional i la gestió de conflictes.
	Garantir el coneixement de la realitat associativa i de l'educació en la participació.	1.3.5 Educar les persones en la participació activa en la societat i fomentar la interrelació entre els diversos agents educatius.
		1.3.6 Potenciar el treball en valors de participació des de l'escola bressol i al llarg de totes les etapes educatives.
		1.3.7 Reconèixer les associacions de lleure com agents educatius i dotar-los de recursos i infraestructures adequades per tal de desenvolupar la seva tasca amb més garanties
		1.3.8 Formar la comunitat educativa per tal de prevenir i actuar en casos de violència de qualsevol tipus.
	Formar i informar els entorns i agents educatius sobre com actuar davant conductes de risc a les xarxes.	1.3.9 Invertir en recerca de metodologies educatives.
		1.3.10 Oferir formació de qualitat al cos docent en innovació, metodologia, pedagogia i gestió de la diversitat.
		1.3.11 Incorporar les noves tecnologies i els seus riscos en les formacions en l'àmbit educatiu i reciclatge posterior.

02. Treball

"Cal millorar, de manera significativa i transversal, la vida laboral dels i les joves, perquè puguem desenvolupar projectes de vida dignes i autònoms. Contràriament al que passa ara, l'emancipació ha de ser una realitat estesa dins del nostre present i imaginari col·lectiu."

El treball és un dels pilars fonamentals de la vida d'una persona. Dota de sentit, capacitat i atorga autonomia als projectes personals a la gran majoria de la població. Però si parlem de les etapes juvenils, aquest agafa un pes cabdal, ja que, en molts casos, l'accés al treball és l'inici que possibilita impulsar projectes de vida autònoma. Per això, els i les joves creiem que cal impulsar canvis estructurals i socioeconòmics per fer que el treball deixi de damnificar i passi a dignificar i fer sostenibles les vides de les persones joves.

Actualment el jovent patim una situació extremadament complicada, que s'accentua en el cas de les dones, les persones migrades i les persones amb diversitats funcionals: vivim una situació de metaprecarietat, caracteritzada per la temporalitat i la parcialitat dels contractes, una reducció dràstica dels salaris i una extracció dels drets laborals. Des dels anys 80, la gent jove hem vist com la precarietat s'anava convertint en estructural, crònica. Ens ha tocat viure en un present que normalitza aquesta situació, generant un imaginari col·lectiu de "condició passatgera". Estem veient com aquest greuge es consolida i s'accentua i vivim en un present on la paraula "treball" està adjectivada: "treball jove". Però, en aquest cas, jove no deixa de ser un sinònim de precari.

Aquesta situació ha empitjorat notablement a partir de la crisi econòmica que encara avui ens afecta. La precarització s'ha expandit a la resta de franges d'edat, convertint-la en un factor transversal en el món laboral. I a aquesta alarmant situació, li hem de sumar una taxa d'atur juvenil que ha arribat fins al 40%, segons dades de l'Enquesta de Població Activa, que comporta una degradació encara més accentuada de la situació laboral de les persones joves.

Les polítiques públiques, tant del govern de l'Estat espanyol com de la Generalitat de Catalunya, han contribuït a crear i assentar aquesta situació de desregularització i reducció de costos laborals. Un exemple clar és la darrera reforma laboral del 2012, on es va legalitzar l'acomiadament gratuït amb el període de prova de fins a un any, i on s'atacava directament les entitats d'organització col·lectiva, dificultant i entorpint la tasca de defensa dels drets laborals dels sindicats dins les empreses.

2.1 Model productiu

Els models productius tradicionals es veuen en crisi i creiem que és el moment de replantejar-nos-els.

En primer lloc, és necessari establir nous sistemes de distribució del temps de treball, impulsant un canvi d'horari i modificant la jornada laboral —tan a nivell quantitatiu com qualitatiu—.

En segon lloc, però sent la part més important, cal crear un sistema de creixement i desenvolupament sostenible, virant a una economia circular que redueixi els excessos de producció i la generació de deixalles, creant nous models d'empreses, que socialitzin els mitjans de producció, i els posin al servei dels i les treballadores. Cal incentivar nous models d'empreses, com els projectes cooperatius i de l'economia social i solidària, que dotin de noves vessants de responsabilitat social les empreses, que les adaptin a l'entorn i les facin partícips de les polítiques públiques locals.

En tercer lloc, considerem que a nivell públic cal apostar directament per recuperar els serveis per a la ciutadania, remunicipalitzant-los i eliminant-ne l'externalització i la privatització. Això garantiria els drets laborals dels i les treballadores, milloraria substancialment les seves condicions laborals, i posaria al centre la qualitat dels serveis, l'atenció a les persones, la transparència, el control democràtic i la implicació de la comunitat, en contraposició a la mera obtenció de beneficis econòmics.

Finalment, trobem necessari impulsar i consolidar les mesures de redistribució de la renda, com ara el treball garantit o la renda garantida i que l'accés al treball impliqui un accés als drets de ciutadania.

2.2 Inserció al mercat de treball

La inserció i adaptació al mercat laboral és fonamental pel futur desenvolupament de les persones joves. Això fa imprescindible garantir-hi l'accés i fer que aquesta inserció sigui productiva i senzilla.

Proposem l'impuls de polítiques d'ocupació que s'ajustin a l'oferta i demanda real, la creació d'un sistema de pràctiques dignes en els espais de formació reglada, i el desenvolupament de sistemes duals amb espais comuns, supervisat alhora per les empreses i els centres educatius.

Per altra banda, creiem imprescindible garantir els drets laborals dels i les joves i fer-los efectius. S'han de crear models contractuals que blindin les seves condicions laborals i contribueixin a la formació continuada, així com pautes que es tinguin en la negociació col·lectiva.

Per últim, considerem indispensable implementar polítiques d'ocupació específiques per la joventut, amb l'objectiu de reduir l'elevada taxa d'atur. S'ha de facilitar l'entrada al mercat laboral, tot trencant el cercle viciós de l'experiència, generant estabilitat i contractes a llarg termini.

2.3 Desigualtats de gènere al mercat laboral

La desigualtat entre homes i dones en l'àmbit laboral és una evidència comprovada i contrastada. El sistema capitalista actual, que es basa en gran mesura en l'heteropatriarcat, sustenta part dels seus beneficis en l'arraconament dels treballs domèstics i de cures a l'àmbit privat, invisibilitzant-lo mitjançant la falta de reconeixement (simbòlic, material i institucional). Alhora, s'evidencia la pervivència d'una segregació horitzontal i vertical del treball, que penalitza les condicions laborals dels treballs que desenvolupen majoritàriament les dones, així com qui les duu a terme.

Es fa necessari trencar la bretxa salarial entre homes i dones, fomentant i donant suport a l'organització col·lectiva de les dones, i impulsar mesures per eliminar les segregacions. Per altra banda, creiem en la importància d'establir plans d'igualtat dins l'empresa, per això demanem rebaixar la obligatorietat que tenen les gran empreses de tenir un pla d'igualtat a la mitjana empresa, a partir de 50 treballadors i treballadores.

Per tot això és indispensable desplegar la Llei catalana d'Igualtat aprovada pel Parlament, posar al centre de la negociació col·lectiva la discriminació heteropatriarcal i reconèixer, redistribuir i dignificar el treball reproductiu.

2.4 Treball i territori

Més enllà de les problemàtiques macroeconòmiques globals, al llarg del territori trobem realitats i dinàmiques diferenciades. En aquest sentit —seguint la línia del govern de la Generalitat de Catalunya— estem fermament convençuts i convençudes que cal que les polítiques d'ocupació neixin des dels territoris, impulsades per les administracions locals coneixedores del context en el que conviuen. Aquestes polítiques, però, han d'anar acompanyades de sistemes de transport públics, eficients i sostenibles entre els territoris, per evitar l'emigració que viuen molts pobles al llarg del territori.

SÍNTESI DE LES NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE TREBALL

Eix	Necessitats	Propostes
2.1 Model productiu	Fomentar un model productiu i unes relacions laborals dignes i apoderadores.	2.1.1 Crear un sistema productiu d'economia circular
		2.1.2 A nivell d'administració pública apostar per la remunicipalització dels serveis bàsics en comptes de l'externalització
		2.1.3 Impulsar models d'empreses que socialitzin els mitjans de producció i els fruits del treball
		2.1.4 Desenvolupar polítiques públiques per fomentar el cooperativisme per crear ocupació per a persones joves, tot facilitant la creació d'aquest tipus d'empreses atenent les necessitats de les persones joves
		2.1.5 Tendir cap a un canvi de model productiu, incentivant i donant suport als projectes d'economia social i col·laborativa i d' R+D.
2.2 Inserció al mercat de treball	Garantir l'accés dels i les joves al mercat laboral en condicions dignes i drets laborals garantits	2.2.1 Fomentar espais de coneixença entre l'oferta i la demanda laboral amb la supervisió pública per garantir la pluralitat i les bones pràctiques
		2.2.2 Crear un sistema de pràctiques laborals remunerades i dignes
		2.2.3 Fer efectius els incentius i les bonificacions a les empreses, sempre que s'hagi garantit la relació laboral del o la jove contractada, com a mínim amb les mateixes condicions contractuals.
		2.2.4. Garantir la subvenció d'intèrprets de llengua de signes per a les entrevistes de feina i les reunions, amb l'objectiu de garantir l'accessibilitat i la inclusió completa de les persones sordes al món laboral.
	Garantir els drets laborals dels i les joves	2.2.5 Augmentar les contractacions d'inspectors de treball i fomentar el seu paper en tant que garants dels drets laborals.
		2.2.6. Augmentar la quota de contractació obligatòria de persones amb discapacitat del 2% al 10%.

2.3 Divisió sexual del treball i desigualtats de gènere	Garantir la igualtat salarial per trencar la bretxa salarial.	2.3.1 Incloure les polítiques d'igualtat en la negociació dels convenis col·lectius
		2.3.2 Aplicar quotes als consells d'administració
	Reconèixer i redistribuir el treball domèstic, reproductiu i de cures entre homes i dones.	2.3.3 Crear un sistema de cotitzacions sobre el treball domèstic i de cures
		2.3.4 Reducció de la jornada de treball per redistribuir el temps de treball
	Dignificar les feines feminitzades	2.3.5 Fer pedagogia sobre la relació de treball i gènere per trencar els tòpics i l'estigmatització.
		2.3.6 Crear sistemes de cobertura sindical i protecció especial en las contractacions temporals.
	Eliminar la segregació horitzontal i vertical	2.3.7 Impulsar polítiques per trencar el sostre de vidre i el terra de fang
2.4 Treball i territori	Facilitar la generació d'ocupació laboral digna per a joves fora de les grans àrees metropolitanes perquè els i les joves puguin treballar allà on viuen.	2.4.1 Descentralitzar l'implementació de polítiques d'ocupació des dels òrgans provincials o supracormarcals

03. Habitatge

"El dret a accedir a un habitatge digne és un dret fonamental de les persones, igual que el dret a l'educació i el dret a la salut. Per això, el jovent associat proposem arribar a un gran pacte entre tots els actors per regular i organitzar el sector de l'habitatge posant la persona al centre."

Les persones joves tenim la necessitat bàsica d'emancipar-nos per desenvolupar el nostre projecte de vida autònom.

Catalunya se situa entre els països que mostren uns nivells més baixos d'emancipació juvenil, essent les condicions econòmiques de la joventut el principal fre per a l'emancipació dels i les joves a tot el territori català. Amb els preus actuals, es calcula que en algunes zones de Catalunya una persona jove ha de destinar fins a un 80% del seu sou a pagar el lloguer.

En el període 2004-2017 no s'ha solucionat el problema de l'accés a un habitatge digne i assequible per a les persones joves ni per a la població en general. Segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), l'any 2004 el percentatge de joves entre 16 i 29 anys que vivien fora de la llar d'origen era del 25,6% i va anar augmentant fins el 32,9% al 2007. Però l'esclat de la bombolla immobiliària i de la crisi econòmica el 2007 va provocar una davallada molt important, situant el percentatge en un 23,1% al 2017. A nivell europeu, el percentatge de joves que viuen a casa dels pares és molt variat; països com Dinamarca mostren els percentatges més baixos (2%) i Eslovàquia els més alts (56,4%). En aquest context Catalunya se situa entre els països que mostren uns nivells més baixos d'emancipació juvenil.

El drama d'aquest període ha estat l'emergència habitacional que ha viscut el nostre país. A partir del 2007 hi ha hagut milers de desnonaments de pisos de lloguer i llançaments de pisos de propietat per execucions hipotecàries (54.520 desnonaments i 115.000 procediments d'execució hipotecària entre el 2008 i el 2014 segons dades del Consell General del Poder Judicial). Això va ser degut als alts preus d'accés a l'habitatge i al sobreendeutament de moltes llars; i encara es va veure agreujat per l'escàs parc d'habitatge destinat a lloguer social, que se situa entre un 1% i un 2 % i per tant no ha garantit el dret a l'accés a un habitatge digne.

També cal deixar constància que la llei hipotecària i l'administració han provocat un tracte desigual entre els bancs i les persones amb hipoteques. Mentre el govern central, d'acord amb un informe de 2017 del Banc d'Espanya, ha destinat a fons perdut més de 60.600 milions d'euros al rescat bancari, les persones que eren expulsades de casa seva per una execució hipotecària quedaven amb deutes amb el banc, ja que els preus de l'habitatge no cobrien la hipoteca. El sobreendeutament de les llars va ser incentivat per tots els actors del sector: administracions, bancs, intermediaris, mitjans de comunicació, etc. i va ser un factor clau per la creació de la bombolla. Després d'aquesta moltes persones es van quedar sense llar pel fet de no poder pagar-la i al mateix temps, milers de pisos buits fora del mercat. Això obliga a repensar el model actual on més del 82% dels habitatges són de propietat i una mica més del 11% de lloguer lliure.

Finalment, segons l'avantprojecte del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge de Catalunya 2017 amb les actuals condicions de finançament, de preus de mercat de compravenda i lloguer, i de preus de l'habitatge amb protecció oficial, s'estima que en el període 2015-2030 un 42% de les 880 mil noves llars que es formaran quedaran excloses del mercat per raó dels seus ingressos.

3.1 Emancipació i l'accés a l'habitatge

La població de Catalunya es troba amb una sèrie de dificultats a l'hora de trobar un habitatge digne, com són els elevats preus i la precarització del món laboral, que no permet cobrir totes les necessitats de les persones. Aquestes desigualtats ens impacten de forma més severa als i les joves, per exemple, quan hem de compaginar estudis i feina.

Per una banda, la dificultat per accedir a l'habitatge està directament relacionada amb el treball. Les condicions laborals precàries i les dificultats amb què molts joves es troben per accedir al mercat laboral condicionen directament l'accés a l'habitatge.

Per altra banda, els preus de l'habitatge són molt alts, ja sigui de lloguer, lloguer compartit o compra. I no només això, el mercat de l'habitatge estableix uns requisits per a l'accés que suposen una dificultat afegida. Es demanen condicions molt difícils d'assolir per als i les joves, com ara seguretat financera per garantir el pagament (nòmines elevades, contractes indefinits, avals, etc.), que fa que el jovent en quedi fàcilment exclòs. En aquest sentit, fins i tot les condicions de l'habitatge social són difícils de complir per nosaltres, els i les

joves. És a dir, que les mateixes polítiques d'accés a l'habitatge ens deixen fora com a col·lectiu.

Culturalment el lloguer i els models alternatius d'habitatge es perceben com a poc estables, fet que dificulta encara més l'emancipació del jovent. **Convivim amb una cultura de propietat, en la qual es potencia massa poc tot aquell model que no ho sigui, com el lloguer o altres models alternatius.**

De la mateixa manera que tenim la concepció de la sanitat i l'educació com a drets fonamentals hem d'assumir l'habitatge també com un dret fonamental. Ens trobem amb la problemàtica de la falta d'oferta d'habitatge accessible i **digne al territori on, per necessitats personals i/o professionals, ens hem de desplaçar**; motivada en part per la falta d'incidència que li ha donat l'administració pública i la falta de recursos. Ens trobem que el model productiu i de mobilitat actual genera desigualtats territorials que dificulten la lliure elecció de l'habitatge.

Davant d'aquesta problemàtica formulem les següents propostes com a solució a les dificultats de l'emancipació juvenil, en diversos sentits. En primer lloc, enfront el canvi de "cultura" en l'accés a un habitatge apostem per un seguit d'orientacions i ajudes econòmiques i legals que impliquin la promoció de models alternatius d'habitatge. I alhora demanem que es prenguin mesures per tal que l'accés a un habitatge digne i assequible no superi el 30% dels ingressos de la unitat familiar. Alhora s'ha de garantir una oferta de parc d'habitatges de lloguer social, públic, assequible i de qualitat.

3.2 Mercat immobiliari i dret a l'habitatge

Actualment l'habitatge és un privilegi. El mercat de l'habitatge està dominat per grans capitals amb interessos financers i especulatius, que obeeix a les lleis del mercat i el benefici individual, i no a satisfer les necessitats de les persones. Les variacions en el preu i el valor de l'habitatge en base del mercat global, i les seves conseqüències en la vida de les persones, donen compte d'aquesta realitat. S'ha de garantir l'accés a tothom més enllà del seu nivell socioeconòmic per tal de lluitar pel dret universal de l'habitatge.

En aquest apartat apareixen algunes reflexions de caràcter estructural com a proposta per regular i transformar el mercat immobiliari i evitar l'especulació sobre el preu de l'habitatge. La nostra proposta és establir un pacte entre tots els actors per tal de regular el sector posant al centre a la persona, fent-lo així més estable i segur, i evitant les pràctiques abusives al sector immobiliari. S'han d'adoptar mesures per evitar els pisos buits i evitar i prevenir que la gestió de pisos turístics afectin l'accés de l'habitatge. S'han de promoure models

alternatius d'habitatge com per exemple la masoveria rural i urbana, *cohousing* intergeneracional, cooperatives d'habitatge o bé models de copropietat de l'habitatge. S'ha d'aconseguir regular i, sobretot, limitar l'endeutament de les persones per la compra d'un habitatge. I alhora s'ha d'aconseguir crear habitatges de Protecció Oficial de lloguer i de models alternatius, que mai siguin de propietat.

SÍNTESI DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX D'HABITATGE

Eix	Necessitats	Propostes
3.1 Emancipació i accés a l'habitatge	Transformar la cultura hegemònica de l'accés a l'habitatge, basat en la propietat i en la concepció de l'habitatge com a valor de mercat	3.1.1 Promoure el lloguer i els models alternatius d'habitatge en detriment de la propietat, masoveria rural/urbana, cohabitatge , cooperatives de cessió d'ús i copropietat.
		3.1.2 Tenir l'accés a un habitatge digne i assequible sense haver de dedicar més del 30% dels ingressos de la unitat familiar, tenint en compte el lloguer i els consums dels serveis bàsics.
	Tenir oferta d'habitatge accessible i digne en el territori on per necessitats personals i/o professionals s'hagi de moure	3.1.3 L'habitatge és un dret fonamental, per tant s'han d'evitar les desigualtats. De manera que l'Administració ha d'oferir un parc d'habitatges de lloguer social, públic o assequible i de qualitat fins arribar a un 20-30% del parc d'habitatges seguint el model de França, Àustria, Països Baixos i Dinamarca.
3.2 Mercat immobiliari i accés a l'habitatge	Garantir un mercat immobiliari equilibrat i just, no abusiu	3.2.1 Arribar a un pacte entre tots els actors per regular i organitzar el sector de l'habitatge posant a la persona en el centre
		3.2.2 Una millor regulació del lloguer lliure per tal de fer-lo estable
		3.2.3 Establir mecanismes de control dels lloguers abusius per evitar-ne l'especulació
		3.2.4 Regular correctament els Agents de la Propietat Immobiliària (APIS)
		3.2.5 Adoptar les mesures legislatives necessàries perquè s'incentivi la gestió dels pisos buits i/o la seva penalització
		3.2.6 Evitar i prevenir que els pisos turístics afectin negativament en l'accés a l'habitatge
		3.2.7 Promoure els models alternatius

	Garantir l'accés públic i universal a un habitatge digne des de l'administració pública	3.2.8 Adaptar el preu de l'habitatge de lloguer als salaris
		3.2.9 Regular i limitar l'endeutament de les persones per la compra d'un habitatge
		3.2.10 Establir un sistema de variabilitat del lloguer social en funció dels ingressos
		3.2.11 Promoure habitatges de Protecció Oficial de lloguer i models alternatius, mai de propietat
		3.2.12 Consolidar i desenvolupar el Decret d'Accessibilitat als Habitatges i el Codi Tècnic CTE-DB-SUA en la línia d'establir una arquitectura universal / inclusiva que tingui en compte la comunitat sorda (alarmes i timbres lumínics, videoporteries, ascensors de vidre...) tant per als edificis públics com per als de nova creació

04. Cultura i mitjans de comunicació

"Els i les joves volem un model cultural i d'oci participatiu i inclusiu, on els mitjans de comunicació esdevinguin actors neutres en la transmissió de cultura per tal que aquesta cali entre el jovent i serveixi de xarxa propagadora de les creacions. Volem gaudir sense barreres, estigmes o discriminacions. Som i volem viure la cultura!"

La cultura i el lleure són activitats que, en l'etapa juvenil, estan influenciades per les necessitats de relació i expressió. Així s'extreu d'un dels documents més influents del Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CONCA) en relació a la joventut catalana. Les persones joves volem ser una part activa en aquest procés cultural i d'oci, poder-ne crear, gaudir-ne i posicionar-nos entorn a la mateixa, i deixar que sigui un dels elements configuradors de les nostres identitats tant individuals com col·lectives.

A dia d'avui encara no podem parlar d'una participació equitativa i universal a la cultura i l'oci per part de la joventut. Tot i que les xifres indiquen una tendència positiva (actualment, segons estudis publicats per la Generalitat de Catalunya, el 90% de les persones joves a Catalunya duen a terme activitats amb contingut artístic i creatiu), encara es poden identificar diferències en els hàbits culturals. La primera és l'edat, però també trobem la disponibilitat de temps, les condicions socioeconòmiques o el nivell educatiu. Aquestes limitacions poden arribar a crear col·lectius socialment aïllats, afectant greument el procés d'identificació individual i col·lectiu del que abans parlàvem.

En el procés de formació de la pròpia identitat, reconeixem l'important vessant socialitzadora i generadora d'opinió pública de les TIC i els mitjans de comunicació, en un context on el jovent utilitzem de manera quotidiana formes de comunicació i informació que fins fa poc no existien i que han aconseguit superar tant les barreres geogràfiques com les temporals. A Catalunya, tal i com assenyala l'Institut Nacional d'Estadística, la penetració de les TIC es gairebé total: el 95% de les persones joves entre 15 i 29 anys les utilitzem de manera habitual i més d'un 90% som actives a les xarxes socials. Així doncs, ens trobem en un moment on les TIC esdevenen eines claus per a la creació cultural.

Per poder gaudir i participar de totes les etapes que suposa una expressió cultural (tant en el procés creatiu, com en el formatiu o en el d'exhibició) hem de

poder superar, per tant, una de les primers barreres que existeix: l'accés a la cultura. És per això que en aquest apartat començarem parlant de l'accés limitat a l'oci i a la cultura que actualment tenim les persones joves, **per després centrar-nos** en dues de les etapes del procés cultural: la creació i l'exhibició.

4.1 Accés a la cultura i la informació

Segons la **Recomanació de la UNESCO sobre la participació i la contribució de les masses populars a la vida cultural (1976)**, l'accés a la cultura significa «donar a tothom les oportunitats d'accedir lliurement a la informació a la formació, als coneixements i a la comprensió, en particular mitjançant la creació de condicions socioeconòmiques adequades, i de gaudir dels valors i dels béns culturals». Tot i l'afirmació de la UNESCO, dissortadament, a dia d'avui aquest **accés no és universal. I aquest fet genera un forat cada cop més profund** entre diferents col·lectius socials (ja sigui per raó de classe, d'estudis assolits o de cultura d'origen).

Principalment detectem dues necessitats que podrien resoldre aquesta falta d'accés universal. La primera és acabar amb aquelles barreres econòmiques que a dia d'avui limiten l'accés de les persones joves a tota l'oferta cultural que existeixi. I no ens referim a que tota l'oferta sigui gratuïta (sabem que el debat sobre el valor que se li dóna a la cultura a partir del seu preu de mercat és intens dins del sector), simplement demanem que cap persona que vulgui gaudir de la cultura, senti que no pot accedir-hi per barreres econòmiques.

Per altra banda, creiem que les plataformes digitals han de jugar un paper molt important en aquest joc, per poder potenciar, facilitar i garantir l'accés, fent arribar les diferents propostes culturals a totes aquelles persones joves que així ho vulguin. L'entorn cultural digital és un element clau en la facilitació de l'accés a la cultura i la informació als i les joves, per aquest motiu s'ha de fomentar i, a la vegada, iniciar projectes en aquesta direcció.

Per fer-ho, proposem que s'ampliï l'aportació que fan les diferents **Administracions públiques** fins a arribar a que l'1% del PIB s'inverteixi en polítiques públiques culturals. En aquest sentit, s'han d'ampliar els descomptes existents i **generar una reducció de l'IVA cultural**. A més, s'ha de facilitar que la cultura ocupi l'espai públic (places, carrers o patis oberts), oferint l'oportunitat que tothom pugui accedir-hi (dret que a vegades es veu limitat en l'espai privat).

4.2 Creació cultural

El procés de creació cultural és la primera etapa del fet cultural, essent essencial un procés de prova i error, de formació i intercanvi amb altres expressions artístiques per aconseguir desenvolupar el procés. La creació cultural la podem trobar des de les colles de cultura popular, passant per totes les disciplines que a dia d'avui envolten la cultura contemporània, com les companyies d'arts escèniques o els grups de música. És imprescindible entendre el procés de creació, així com donar-li suport des de les diferents administracions territorials per poder oferir oportunitats a totes les persones joves que vulguin, individual o col·lectivament, participar d'aquest procés.

És així com es pot observar que el jovent s'organitza amb l'objectiu de crear i difondre diferents arts culturals, com per exemple des del 2011 la creació de diverses orquestres juvenils (Jove Orquestra Filharmònica de Catalunya, Jove Orquestra de Ponent i la Jove Orquestra Simfònica de Barcelona), la continua creació de grups juvenils de teatre i dansa, o bé els grups de música emergents que formen els i les joves d'arreu del territori català.

Però a dia d'avui, la creació cultural té un suport molt limitat per part de l'Administració pública, condemnant a la precarietat a bona part del sector. **En aquest sentit, detectem la necessitat de trencar amb el model hegemònic de creació cultural. Les Administracions públiques han d'apostar per la creació d'espais i equipaments destinant a la creació cultural, garantint una distribució igualitària arreu del territori i una oferta consolidada per totes pràctiques artístiques (circ, arts visuals, arts escèniques, dansa, audiovisuals, música, literatura, etc.).**

Per fer-ho, proposem que l'Administració garanteixi una transparència i igualtat d'oportunitats dels diferents processos de subvencions, augmentant els ajuts econòmics a la cultura per facilitar els projectes de les persones joves. S'ha de realitzar una inversió per facilitar la itinerància de les produccions i les creacions arreu del territori, visibilitzant, reconeixent i impulsant equitativament totes les propostes culturals. A més, proposem incloure l'estudi i el coneixement de les diverses pràctiques artístiques dins del marc del sistema educatiu perquè totes les persones coneguin sempre, de primera mà, les diferents expressions artístiques i puguin decidir si practicar-les.

4.3 Difusió i exhibició cultural i d'oci

L'exhibició i la difusió cultural és un dels moments més participats del procés creatiu. És l'espai on, popularment, es diu que la persona pot "consumir" la

cultura, "gaudir" d'un concert o "contemplar" una obra d'art. I és on moltes de les persones joves més temps li dediquem. Poder gaudir d'una cultura o d'un oci inclusiu i segur és un objectiu pel qual hem de lluitar. Per tant, hem de construir espais on sentir-nos còmodes, on poder garantir la participació de tota aquella persona que, lliurement, vulgui fer-ho.

Per aconseguir-ho, s'ha de poder garantir una difusió de l'oferta cultural de manera diversa en totes les seves variables. És a dir, tant en pràctica artística, com en la variable territorial o l'econòmica. A més, s'ha de garantir un oci divers, participatiu i inclusiu per a totes les persones joves. Necessitem poder gaudir lliurement de l'oci, sense que hi hagi cap discriminació (explícita o implícita) cap a la nostra persona. Sense oblidar-nos de la cultura popular, la qual necessitem consolidar i potenciar per tal de preservar un patrimoni immaterial ric i divers al nostre país.

Per cobrir totes aquestes necessitats, proposem que s'habilitin espais de creació, producció i exhibició culturals en aquelles zones (pobles, barris o ciutats) on a dia d'avui no existeixen. A més, l'Administració ha de garantir equipaments, espais i recursos públics destinats a la cultura, per tal de consolidar la xarxa de difusió i exhibició cultural que a dia d'avui tenim al nostre país.

4.4 Mitjans de Comunicació

En l'actualitat, els mitjans de comunicació de masses estigmatitzen el col·lectiu jove i el relacionen directament amb comportaments criminalitzats socialment, en comptes de donar veu a joves que treballen dia a dia per canviar el seu entorn i ser una finestra de mostra cultural d'aquests. Això comporta que bona part de la societat tingui una visió negativa sobre el jovent. És necessari que es visibilitzi la capacitat creadora de la joventut als mitjans de comunicació, incentivant la participació i donant la veu. Això possibilitaria compartir continguts, difondre qualsevol expressió cultural a més persones i generar discurs propi.

Per altra banda, hem de potenciar formes d'oci social i cultural des de l'associacionisme, fugint del model d'oci comercial i nocturn, que moltes vegades no garanteix ni la diversitat ni la inclusió. Entenem l'oci com tots aquells moments que no dediquem ni a estudiar ni a treballar, sinó a a cuidar-nos i a socialitzar-nos. L'oci és una part bàsica de la nostra vida com a joves: una vivència que ens marca i ens influeix. Els ambients i conductes que vivim en els nostres temps d'oci, també formen la nostra identitat i ens marquen per sempre. No volem cap conducta ni racista ni masclista. Volem construir espais

d'oci i festa feministes on totes siguem tractades per igual, amb respecte i on ens sentim còmodes!

Si ho fem, podrem garantir unes condicions de participació òptimes en els espais d'oci on tothom podrà aportar allò que vulgui. I igual de participades han de ser les activitats relacionades amb la cultura popular, on des de l'Administració s'ha de garantir el suport econòmic per poder preservar el gran patrimoni immaterial que representa.

4.5 Tecnologies de la Comunicació i de la Informació

És evident que la societat actual viu envoltada de les noves tecnologies de la comunicació i la informació, i de la mateixa manera, s'ha creat una societat que viu amb aquestes noves tecnologies tenint com a objectiu introduir totes aquestes novetats tecnològics en totes les àrees de les nostres vides quotidianes. Així doncs, la joventut és un dels col·lectius que més ús fa de les noves tecnologies però també n'és creador. Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) faciliten que els joves siguin creadors i transmissors d'informació.

De manera paral·lela, la proliferació de «tecnologies de les pantalles» —ordinadors, telèfons mòbils, Internet, i altres— ha significat una veritable revolució social, tant pel que fa a la modificació dels hàbits de consum i oci de les persones com a les formes en què construeixen el coneixement i adquireixen habilitats, tal com exposa Maria Rosa Buxarrais en un article titulat *Les tecnologies de la informació i la comunicació en la vida quotidiana dels infants i joves*.

Tenint en compte que el jovent som creadors i usuaris de les TIC, considerem que és necessària la possibilitat d'escollir entre un programari lliure o privat en els nostres dispositius, ja que el programari lliure és un afer de la llibertat dels usuaris per a executar, copiar, distribuir, estudiar, canviar i millorar el programari. Ans al contrari del privat, el qual és un programari amb restriccions en l'ús o modificació privada, o amb restriccions en la còpia i publicació de versions modificades o no modificades. Aquest fet, creiem que limita l'accés a la informació i com a joves en defensem un ús lliure.

Cal fer esment específic a les dades personals que es troben a Internet degut a l'ús habitual de la xarxa i també a la introducció de les Tecnologies de la Comunicació i de la Informació en les nostres tasques diàries, tant educatives, laborals, socials i associatives. La desconexença sobre com es tracta la nostra informació o bé com funciona la transmissió de dades personals origina un

desconcert en la població en general, tot i que és cert, que amb més preocupació ho vivim els i les joves ja que som el col·lectiu que en fem més ús. Arran dels dubtes que s'originen en quant al tràfic de dades personals a la xarxa de comunicació i informació demanem una conscienciació de l'ús de les noves tecnologies i les conseqüències de la comercialització de les dades personals. Per això, requerim a les Admistracions públiques vetllar pel compliment de les lleis de protecció de dades i també les lleis de l'àmbit digital. De la mateixa manera, demanem a les empreses que tenen accés a les nostres dades personals que siguin clares i explícites quan redactin i publiquin els termes de privacitat i l'ús de galetes que permeten conèixer la petjada digital de cada individu.

SÍNTESI DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE CULTURA I COMUNICACIÓ

Eix	Necessitats	Propostes
4.1 Accés a la cultura	Garantir l'accés de les persones joves a tota l'oferta cultural existent	4.1.1 Invertir un 1% del PIB en polítiques culturals
		4.1.2 Ampliar els descomptes existents per a les persones joves
		4.1.3 Facilitar que la cultura ocupi els espais públics (places, carrers, patis oberts, etc.) amb l'objectiu de democratitzar-la i ampliar el seu públic, tot eliminant-ne les barreres econòmiques
		4.1.4 Reduir l'IVA cultural
		4.1.5 Fomentar les plataformes digitals com a eines de difusió, accés i creació a continguts culturals
		4.1.6 Fomentar la llengua de signes catalana
4.2. Creació cultural	Trencar amb el model hegemònic de creació cultural	4.2.1 Incloure l'estudi i aprenentatge de les diverses disciplines artístiques dins del marc del sistema educatiu
	Apostar des de les administracions públiques per la creació d'espais i equipaments culturals	4.2.2 Garantir la transparència i la igualtat d'oportunitats dels processos de subvencions, i augmentar els ajuts econòmics a la cultura que faciliti els projectes dels joves
	Distribuir de manera igualitària arreu del territori els processos de creació cultural	4.2.3 Invertir en la itinerància de les produccions i creacions a tot el territori
		4.2.4 Visibilitzar, reconèixer i impulsar equitativament arreu del territori totes les propostes culturals
4.3 Difusió i exhibició cultural i d'oci	Garantir un oci divers, participatiu i inclusiu per les persones joves	4.3.1 Potenciar i facilitar les formes d'oci social i cultural "associatiu", més enllà del model comercial nocturn
		4.3.2 Garantir les condicions estructurals de participació als espais d'oci per a tothom

	Potenciar i defensar la cultura popular a tot el territori	4.3.3 Desenvolupar polítiques públiques que garanteixin el suport de l'Administració a la preservació i potenciació de la cultura popular, com a expressió lligada a la pròpia societat i la història que la defineix
4.4 Mitjans de comunicació	Garantir la veracitat dels mitjans de comunicació, i la representació dels interessos i necessitats del jovent	4.4.1 Crear mecanismes de control dels mitjans públics per garantir la màxima objectivitat possible i que la societat catalana se senti representada
		4.4.2 Enfortir els òrgans reguladors dels mitjans de comunicació públics actuals i vetllar per la seva independència
		4.4.3 Adaptar els mitjans de comunicació als nous temps i les noves tecnologies per fer-los més eficients i accessibles als i les joves
		4.4.4 Garantir que els consells directius i de redacció dels mitjans i corporacions de comunicació públics siguin independents dels interessos econòmics i polítics
		4.4.5 Potenciar una regulació per garantir que els mitjans de comunicació privats respectin els drets humans i la llibertat d'expressió
		4.4.6 Garantir el 100% l'accés a la informació dels mitjans de comunicació mitjançant subtítols i llengua de signes
	Enfortir els mitjans i els recursos perquè els mitjans de comunicació locals incorporin la presència dels interessos i necessitats dels i les joves.	4.4.6 Crear espais als mitjans locals per a què les persones joves tinguin continguts destinats a elles
4.5 Tecnologies	Tenir la possibilitat real de poder escollir entre programari lliure i privat, i fer un ús	4.4.7 Donar veu al jovent, especialment en tots aquells temes d'actualitat que tenen el col·lectiu jove com a protagonista i en espais d'opinió
		4.4.8 Visibilitzar la capacitat transformadora del jovent als mitjans de comunicació
		4.4.9 Crear espais fixes als mitjans de comunicació públics per visibilitzar problemàtiques, necessitats i iniciatives del jovent
4.5 Tecnologies	Tenir la possibilitat real de poder escollir entre programari lliure i privat, i fer un ús	4.5.1 Impulsar l'ús i creació de programari lliure a les administracions públiques, teixit associatiu i als centres educatius
		4.5.2 Instar a les empreses privades que utilitzen programari lliure a contribuir en la creació i

de la comunicació i la informació	complet dels nostres dispositius electrònics	millora d'aquests
	Ser conscients sobre l'ús que es fa de les nostres dades a Internet	4.5.3 Fer campanyes de conscienciació sobre les conseqüències de la comercialització de les dades personals
		4.5.4 Instar a les empreses a ser més clares en els seus termes i condicions de privacitat
		4.5.5 Potenciar la legislació sobre el dret a l'oblit
		4.5.6 Vetllar per a què es compleixin les lleis en l'àmbit digital mantenint un seguiment i revisió constant

05. Salut

"La salut no és una qüestió individual, exclusiva de cada persona, és col·lectiva i depèn sobretot de condicions socials, econòmiques i polítiques. Els i les joves demanem posar la salut al centre des d'una perspectiva integral. Volem que la sanitat sigui, d'una vegada per totes, pública, gratuïta, universal i de qualitat."

En aquest eix abordarem les necessitats i propostes que els i les joves hem fet emergir al voltant de la salut, focalitzant-les en dos temes de particular rellevància: el sistema públic de salut i el model de salut.

A causa de la implementació de polítiques d'austeritat a l'inici de la crisi econòmica, des de l'Administració i empreses vinculades al món sanitari s'han reduït recursos vers el sistema públic a través de la privatització o externalització de serveis i estratègies de copagament. Aquesta situació impacta directament sobre els serveis de salut i el seu model.

La joventut identifiquem que la salut és quelcom integral, que engloba diferents dimensions com ara el benestar físic, sexual, social, emocional, psicològic, ecològic i espiritual. Sovint, quan es parla de la salut en l'imaginari col·lectiu es fa referència a l'aspecte més físic, deixant de banda les altres dimensions. És essencial que el model de salut es plantegi des d'una perspectiva més holística, promovent-se de forma multidisciplinària i amb la col·laboració de tots els sectors rellevants.

Havent dit això, també considerem necessari afrontar els diferents factors més rellevants que impacten negativament la salut del col·lectiu jove, mencionant específicament els següents:

- *Consum de drogues:* Si bé les dades a nivell català mostren una tendència a la baixa en els darrers anys, el consum de drogues (incloent alcohol i tabac) se situa en una edat mitjana d'inici de consum als 16 anys, associant-se a riscos directes sobre la salut.
- *Salut Sexual:* La prevenció dels riscos associats a la sexualitat i les relacions tenen una especial rellevància en el col·lectiu juvenil. Entre les noves generacions hi ha una tendència a augmentar l'educació sexual, tot i que el jovent d'entre 15 i 19 anys fan servir poc els anticonceptius de barrera, sent el grup demogràfic amb més incidència d'infeccions de

transmissió sexual, d'acord amb el Pla Nacional de Joventut de Catalunya del 2020.

- **Salut Mental i Suïcidi:** Un 20% dels joves manifesten símptomes de mala salut mental. L'ansietat i depressió són les principals causes de suïcidi entre joves, esdevenint aquest la primera causa de mort prematura en la població entre els 25 i 34 anys.

5.1 Sistema públic de salut

La principal necessitat en aquest aspecte és l'assoliment d'un sistema públic de salut, de qualitat i universal que asseguri una adequada gestió per tal d'afavorir la relació entre la figura del professional de la salut i la població. La salut és un assumpte social, econòmic i polític i és, sobretot, un dret humà fonamental.

La desigualtat, la pobresa, l'explotació, la violència i la injustícia són a l'arrel de la mala salut i de les morts de les persones empobrides i/o en situació de marginalitat. Per tant, per assegurar la bona salut de totes les persones s'han de desafiar els interessos corporatius, fer front a la globalització i canviar les prioritats polítiques i econòmiques de forma dràstica.

Les propostes recollides en aquest apartat estan relacionades amb l'eliminació del sector privat dins el sistema sanitari, l'augment de la inversió de recursos en la sanitat catalana així com el fet de garantir que totes les persones tinguin accés a l'atenció i els productes sanitaris que necessiten. També s'esmenta la necessitat d'apostar per una inversió que fomenti la recerca en salut per part de l'administració pública, per tal de garantir que els resultats d'aquestes no es perdin en interessos de les companyies i que s'asseguri una qualitat i un preu just dels medicaments.

5.2 Model de salut

Els i les joves hem recollit les propostes i necessitats d'un model de salut que necessàriament ha de transformar-se per ser integral i promoure la participació activa de la població en la seva autogestió i benestar. Creiem que cal fer un canvi en el paradigma que envolta el concepte de salut, que com hem definit, s'ha d'entendre com a quelcom que va més enllà de l'estat físic o la malaltia, tot fomentant un sistema on les persones estiguem capacitades per mantenir-nos

saludables i siguem agents actius per tal que totes les persones del nostre entorn també puguin vetllar pel seu propi estat de salut.

Les propostes recollides en aquesta secció van encarades també envers la formació de les persones professionals de la salut en aspectes comunicatius:

En primer lloc, als drets i deures. L'any 2015 es va actualitzar la Carta de Drets i Deures de la ciutadania en relació amb la Salut i l'Atenció primària. Aquest document, ben elaborat i amb la intenció què els membres de la comunitat coneguin els seus drets i deures s'hauria de veure potenciat, accessible en cada centre sanitari i tenint en compte la diversitat tant cultural com funcional actual per tal que sigui un recurs efectiu.

En segon lloc, la desprofessionalització. Cal apoderar a la població per a la gestió de la salut pròpia i dels que ens envolten. Prendre major consciència de la nostra salut i així solucionar aquells problemes de salut o seguir aquells tractaments específics sense necessitat d'acudir als professionals de la salut. Cal doncs una educació de la ciutadania en aquells aspectes bàsics de la salut, tals com els hàbits saludables. I per això els i les joves apostem per un model de salut preventiva i comunitària. Millorar la informació en salut i hàbits saludables també ajudarà a desenvolupar estratègies per prevenir el suïcidi i sensibilitzar sobre la salut mental. També fa falta tornar a omplir el concepte "universal" de significat; poder atendre qualsevol persona implica conèixer les seves necessitats.

En tercer lloc, el o la professional ha de ser proper i no estigmatitzant. Hem d'avançar cap a un model de relació professional-pacient de proximitat, un o una pacient que ja no és més *pacient*, sinó que adopta un paper actiu, deliberatiu i implicat en les decisions que afecten la seva salut. En la mateixa línia, cal formar el col·lectiu de professionals sanitaris en aspectes comunicatius en el marc social i lingüístic, per evitar qualsevol tipus d'estigmatització o discriminació dels i les pacients, independentment de quines siguin les seves condicions. Per això cal seguir treballant, entre d'altres, per tal d'oferir un servei de qualitat a les persones transexuales, garantir la reproducció assistida a les dones lesbianes o desestigmatitzar la salut sexual del col·lectiu gai.

En quart lloc, la despatologització dels moments vitals. La manca de coneixement i estigma en relació als diversos estats de salut mental acostumen a sobrediagnosticar estats de depressió o ansietat en persones que poden estar passant per un moment vital difícil sense tenir les eines més adients per a

superar-los. Cal educació en salut emocional i l'establiment de protocols clars d'ajuda als i les professionals sanitaris per a que totes les persones, en especial **la joventut, tinguin assegurada la millor atenció possible.**

Finalment, els blogs, webs i xarxes. És una realitat que Internet és ple d'informació sobre la salut. I per tal de generar autonomia i responsabilitat en les persones, és essencial que es faci un bon ús d'aquest recurs i es consideri de cara a millorar el seguiment dels tractaments, les relacions entre els professionals de la salut i la societat en general.

SÍNTESI DE LES NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE SALUT

Eix	Necessitats	Propostes
5.1 Sistema de salut públic	Garantir un sistema públic i universal de salut que asseguri una qualitat en l'assistència, els recursos i la seva adequada gestió, potenciant la relació entre la figura del o la professional de la salut i la població	5.1.1 Augmentar la inversió en els recursos humans, en les infraestructures i en la formació dels i les professionals de la salut (per exemple en l'ús responsable dels medicaments)
		5.1.2 Adequar la partida pressupostària dels fàrmacs a les necessitats de la societat catalana.
		5.1.3 Garantir que el temps de visita sigui l'adequat per assegurar la correcta detecció i seguiment de qualsevol afectació
		5.1.4 Garantir una atenció a la salut mental de qualitat a la població general i, especialment, al jovent
		5.1.5 Garantir l'accés als productes sanitaris no subvencionats quan la situació vital de la persona ho requereixi
		5.1.6 Generar una indústria farmacèutica pública que garanteixi l'accés a medicaments essencials i que també es dediqui a la recerca
5.2 Model de salut	Apoderar-nos com a usuaris/es dels serveis de salut, perquè coneixent els nostres drets i deures sanitaris els puguem exercir de forma conscient i informada; essent així capaços d'autogestionar i decidir lliurement sobre la nostra pròpia salut	5.2.1 Assegurar que la població tingui accés als seus drets i deures en formats accessibles i adaptables a les seves necessitats i capacitats
		5.2.2 Garantir l'accés lliure i públic a la interrupció voluntària de l'embaràs
		5.2.3 Crear un segell que certifiqui la qualitat de la informació (basada en evidència científica) que surt en els webs, blogs i xarxes socials. Aquesta informació l'ha de certificar el Departament de Salut de la Generalitat, Col·legi de metges, entre altres. Garantir un lliure accés a la documentació científica quant a temes de salut
		5.2.4 Incorporar un algoritme selectiu que redirigeixi a pàgines web de suport quan se cerquen paraules clau en l'àmbit de la salut en els cercadors d'internet
	Desprofessionalitzar la xarxa sanitària i combatre la superespecialització, apoderant i	5.2.5 Crear eines i coneixement per a la població i la ciutadania per tal que participin activament en la promoció de la salut
		5.2.6 Crear espais que fomentin una educació i formació en salut oberta a la

	formant així a la població perquè puguem cuidar-nos entre nosaltres, ja que totes som responsables de la salut de tothom	participació de la comunitat
		5.2.7 Millorar les capacitats parentals, allargant les baixes de maternitat i paternitat i realitzant cursos de millora de capacitats parentals (capacitats de millora del vincle entre els pares/cuidadors i els infants) per tal de millorar la salut mental i emocional dels progenitors i els fills.
	Canviar el paradigma de la salut; entenent-la com un fenomen econòmic, polític i social i veient-la com un concepte que inclou l'aspecte físic, el psíquic i el social, més enllà del tractament de la malaltia	5.2.8 Reduir els costos dels mètodes anticonceptius i promoure'n l'ús
		5.2.9 Reduir els costos dels productes d'higiene menstrual
	Generar una relació més estreta i de confiança entre la figura professional de la salut i la persona; fugint de la relació paternalista i del subjecte passiu	5.2.10 Incidir i treballar aspectes comunicatius i socials en la formació reglada de les figures dels i les professionals sanitàries
	Desenvolupar una sanitat inclusiva i desestigmatitzant on totes les persones puguin optar a un seguiment que atengui les seves necessitats particulars	5.2.11 Introduir l'assistent sexual per a persones amb diversitat funcional en el sistema públic
		5.2.12 Fomentar un model multidisciplinari i interdisciplinari de la salut i incidir en aquest aspecte durant la formació dels i les professionals sanitàries
		5.2.13 Parlar de sexualitat incidint en el consentiment i les relacions afectives sanes a la població general; sobretot a les escoles, instituts, universitats, etc.
	Transformar els models d'atenció per tal que els i les professionals estiguin capacitades per informar sense estigma ni discriminació en tota situació o aspecte	5.2.14 Formar els col·lectius sanitaris en diversitat afectivo-sexual i de gènere
		5.2.15 Formar els col·lectius sanitaris en l'atenció de les persones pertanyents als col·lectius LGBTIQ+, per així evitar-ne la discriminació, estigma i patologització
		5.2.16 Formar els col·lectius sanitaris en llenguatge no discriminatori i en desestigmatització de les drogues (legals, il·legals i de disseny) sobretot de cara a la comunicació amb la població juvenil

	Despatologitzar, desmedicalitzar i desestigmatitzar els estats vitals, emocionals i les situacions de la vida quotidiana	5.2.17 Crear un protocol de prevenció, intervenció i sensibilització del suïcidi; promoure els debats i els diàlegs sobre el suïcidi en els mitjans de comunicació i potenciar els serveis de prevenció del suïcidi
		5.2.18 Formar el professorat en l'assetjament escolar per tal que hi hagi més professionals preparats/des per abordar l'assetjament escolar, el suïcidi, el malestar emocional, etc., a les escoles, i garantir que s'apliqui el protocol d'assetjament escolar existent
5.3 Salut i TIC	Conèixer els riscos i les conseqüències vinculades a l'exposició i l'ús de les xarxes socials i les plataformes digitals, com ara la sobreexposició, l'assetjament, l'addició i/o altres conductes de risc.	5.3.1 Fer campanyes de sensibilització per evitar reproduir a les xarxes socials i entorns digitals les problemàtiques que estem intentant eliminar en l'entorn off-line, posant especial èmfasi en l'assetjament escolar, les violències masclistes, racistes i qualsevol tipus de discriminació
		5.3.2 Conscienciar i formar a les persones usuàries sobre l'ús, el perill i les potencialitats de les xarxes, així com dels seus drets i deures

06. Participació i Associacionisme

"El dret a participar no només ha de ser un privilegi d'alguns. Els i les joves defensem que associar-se és clau en la construcció de projectes propis, des de l'autogestió i treball col·lectiu. Seguirem defensant i promovent la participació juvenil i l'associacionisme com a eines imprescindibles en una societat democràtica."

El moviment associatiu juvenil català és ric i divers i ha demostrat al llarg dels anys la seva capacitat de mobilitzar-se i incidir en tots els temes rellevants del país així com per la defensa del propi moviment associatiu o la pròpia joventut. Comptar amb una joventut organitzada i activa és símptoma de bona salut democràtica. La joventut volem continuar participant en la construcció de polítiques públiques que influeixen en les nostres vides i tenim la ferma voluntat de transformar la nostra realitat i el sistema polític actual.

Existeix una part important de l'opinió pública i publicada que considera la joventut una ciutadania de segona, la considera més consumidora que productora d'idees. Des d'aquí no podem sinó negar-ho. La joventut a Catalunya està implicada i participa tant com les persones adultes en la vida comunitària. La joventut vol participar i necessita més espais per poder-ho fer ja que molts dels actuals no funcionen. Es repeteix el mantra que la joventut és apàtica i no s'implica: això és completament fals i no es correspon amb les dades disponibles. En els darrers anys la participació electoral de les persones joves ja se situa al mateix nivell que la mitjana de la població, la proporció de persones joves que s'associen és similar a la població adulta, i si mirem les persones que assumeixen responsabilitats a les entitats, les persones joves superen a les adultes.

Això no significa que des del moviment associatiu juvenil considerem que haguem arribat a un moment òptim, però considerem que cal replantejar el sistema si volem comptar realment amb una ciutadania participativa i implicada amb la vida pública. Existeix una clara desafecció i desconfiança de la joventut vers les institucions i les formes de participació tradicionals. Volem constatar que els canvis són molt lents i que el sistema sovint es tanca en ell mateix, provocant la cerca d'escletxes al sistema per mirar de fer sentir la veu d'unes generacions que han patit els efectes més devastadors de la crisi i que no s'estan beneficiant de l'anunciada recuperació econòmica. Existeix una fractura generacional que cal reparar si volem comptar amb una societat cohesionada, que només serà possible si tothom se sent cridat a participar i aquesta

participació es tradueix en canvis que fan més permeable la interacció entre la ciutadania i les institucions.

En aquest sentit és primordial que es reconegui el moviment associatiu juvenil com un agent de canvi necessari en tota democràcia, que promou i dinamitza la participació, enforteix la cohesió social i genera vincles entre la individualitat i el col·lectiu. Així doncs, des de les Administracions s'han de dur a terme polítiques i campanyes per donar valor a l'activitat promoguda per l'associacionisme juvenil. De la mateixa manera, amb l'objectiu de posar en valor l'associacionisme és necessari que es posi en relleu la figura de l'associació, què és una eina democràtica de mobilització i cohesió ciutadana, ans al contrari de les fundacions, que no són el model que defensem. Les persones lliure i voluntàriament s'associen amb una clara vocació d'incidir sobre l'entorn i aconseguir la seva transformació.

6.1 Participació

6.1.1 La participació juvenil a l'esfera pública

Les polítiques de joventut són un element clau per donar resposta als reptes de les persones joves i garantir que construïm i desenvolupem el nostre projecte de vida. Entenem que les polítiques públiques han de ser ambicioses i incidir en els aspectes primordials de la vida dels i les joves. Calen polítiques de joventut que garanteixin una igualtat d'oportunitats entre el jovent a l'hora d'escollir entre una diversitat de possibles processos d'emancipació, així com a l'hora d'escollir els seus canals i vies de participació i implicació en la societat. El jovent creiem que cal apostar també per unes polítiques socials de qualitat adreçades a totes les persones joves, tenint sempre en compte la gran diversitat i heterogeneïtat d'aquest col·lectiu.

Els i les joves considerem que les polítiques de joventut han de ser integrals, transversals, interdepartamentals i construïdes a través de la participació de tots els agents implicats. D'aquesta manera, és necessari replantejar quina estructura d'organització governamental/institucional pot donar millor resposta a aquesta transversalitat.

6.1.2 Visibilitzar la participació juvenil

Els i les joves hem identificat que, malgrat la participació juvenil és estadísticament similar a la de la resta de grups d'edat, aquesta sol estar molt invisibilitzada i estigmatitzada. Per tant necessitem, en primer lloc, evidenciar la nostra participació i, en segon lloc, prendre mesures per tal de contribuir a crear nova implicació juvenil.

És per això, que el jovent català proposem una sèrie de mesures encaminades a pal·liar aquesta situació. Algunes d'elles són la creació de pàgines webs i de perfils corporatius a les xarxes socials de les àrees de joventut de cada ens local, la permeabilitat d'aquestes plataformes digitals cap a les entitats, l'increment de la presència de la participació juvenil i la seva tasca en els mitjans de comunicació social i la redacció de guies de bones pràctiques en la temàtica de joventut per aquests mitjans. En efecte, les televisions públiques han de contribuir a millorar la imatge social de la joventut.

6.1.3 Espais de participació de qualitat amb incidència real

En relació a la participació institucional, els i les joves tenim la percepció que és difícil que la nostra visió i propostes quedin incorporades en el plans locals i nacionals que desenvolupen mesures que incideixen en la vida de les persones joves. Així mateix, fem palès que part del jovent quedem parcialment o totalment exclosos del sistema de participació democràtica actual. D'aquesta manera proposem una sèrie de mesures per tal de pal·liar aquesta situació i garantir una participació plena amb incidència real de les persones joves.

En primer lloc, volem potenciar la transparència i la qualitat democràtica del sistema polític i la participació del jovent en el mateix; en segon lloc, volem fomentar la participació juvenil en processos participatius, convocatòries electorals i consultes ciutadanes a través d'informar dels processos participatius i involucrar les entitats juvenils en el disseny, implementació i avaluació dels mateixos; en tercer lloc, volem dotar d'eines i recursos a les entitats i al moviment juvenil organitzat per millorar la transparència i la qualitat democràtica; i finalment, volem garantir el dret a vot dels joves a partir dels 16 anys, el dret de vot per a les persones migrades i l'accés al vot amb garanties per a les persones amb diversitat funcional.

6.1.4 Coneixement dels espais de participació

Una altra problemàtica detectada és el poc coneixement general sobre els espais de participació juvenil. En aquesta línia proposem un seguit de propostes concretes per apropiarse a la joventut catalana amb els múltiples espais de participació en funció dels seus interessos.

És per això que proposem tenir a l'abast i actualitzat, sobretot a nivell local, el mapa d'espais participatius en els quals pot incidir el jovent. Aquesta eina s'ha de concebre des d'una visió panoràmica amb l'objectiu de garantir al jovent la possibilitat d'implicació, ja sigui a curt o a llarg termini. A més, també creiem important reforçar i dignificar l'estructura, els recursos i el personal tècnic i polític al servei de la joventut. Alhora, cal que els Consells Locals de Joventut disposin també dels recursos necessaris per poder exercir el seu paper de catalitzadors de la participació juvenil. Aquests han de ser reconeguts com a interlocutors vàlids i rellevants en qualsevol tema vinculat amb la joventut i el model de municipi.

6.1.5 Els obstacles de la nostra participació

La joventut és una etapa vital que, malauradament, està caracteritzada per la precarietat. A més, la crisi del capitalisme i de les polítiques neoliberals, entre d'altres causes estructurals i conjunturals, han degenerat en una situació en la qual la majoria de joves, sobretot de les classes populars, ens trobem davant d'un futur d'incertesa i una clara manca de perspectives. És per això que trobem de vital importància promoure mesures per tal de garantir que aquesta precarietat no sigui un obstacle per la nostra participació.

La principal proposta que fem és l'adopció de mesures legislatives que permetin conciliar i impulsar la participació juvenil amb la nostra vida. En aquest sentit, requerim a les administracions públiques a tirar endavant iniciatives en aquest sentit, fer-ne seguiment i adoptar mesures d'implementació de la Llei de Suport a l'associacionisme i a les entitats assimilables.

6.1.6 L'educació en la participació

Es detecta que existeix una manca d'educació en la participació que ha de ser resolta. És per això que volem impulsar i introduir valors de participació al llarg de totes les etapes estudiantils de la infància i la joventut.

Proposem que aquesta educació en la participació no es concebi com a una tasca residual i puntual, sinó que es configuri un treball, en el sí de l'educació formal i no formal, de manera estable i a llarg termini. A més, creiem que la configuració d'aquests projectes s'ha de fer dotant del màxim protagonisme a l'entorn més proper, entenent que la transformació social, comunitària i local és vital per al creixement personal.

6.1.7 Espai públic i juvenil

L'espai públic és un agent clau de socialització, a més d'esdevenir un lloc de trobada i d'expressió. És per això que considerem necessari diferenciar-lo dels espais de consum, privats o mercantilitzats. En els últims anys, s'ha entrat en una dinàmica prohibitiva i punitiva vers l'ús de l'espai públic. Volem assolir un model en el qual l'espai públic segur sigui un centre social neuràlgic, com una àgora, on poder desenvolupar amb total llibertat activitats lúdiques, esportives, reivindicatives, culturals, etc. Sobretot perquè les ciutats i els pobles del país no solen disposar d'espais per l'associacionisme educatiu. Creiem en la importància i la potencialitat de desenvolupar centres que esdevinguin punts de trobada, de formació i d'activitat per a la joventut.

En aquesta línia proposem, en primer lloc, despenalitzar l'ús de l'espai públic, com les prohibicions de jugar a pilota als parcs i places. A més, apostem per un model pedagògic no punitiu davant les actituds que puguin afectar el mobiliari urbà o la convivència. També creiem que és de vital importància configurar i executar, a nivell d'Administracions locals i comarcals, una estratègia que faciliti l'accés i l'ús de l'espai públic per part de les entitats per desenvolupar esdeveniments, actes, concerts, o d'altres activitats.

Finalment, defensem la necessitat de comptar amb dos tipus d'equipaments juvenils. Per una banda, els equipaments pròpiament municipals, ben equipats, amb personal tècnic i que donin resposta a les necessitats de les persones joves i associacions. I per altra banda, equipaments propis de les persones joves i de les associacions, que no han de donar serveis a la joventut sinó que han de ser espais d'autoorganització juvenil on la joventut pugui desenvolupar projectes comptant amb una mínima infraestructura. Aquests locals poden ser d'ús exclusiu, compartit o ubicats en equipaments públics, però han de poder adaptar-se als horaris associatius i complir les funcions per fer-hi reunions, guardar-hi material i dur-hi a terme activitats.

6.2 Associacionisme

6.2.1 Reconeixement i suport a l'associacionisme juvenil

Hem constatat que hi ha un desconeixement important de la realitat associativa per part de la societat en general i també des de les Administracions públiques. Aquest desconeixement es tradueix en un minso reconeixement de la tasca que realitzen les associacions del país alhora que comporta que moltes iniciatives legislatives no tinguin en compte la perspectiva associativa, dificultant la tasca de les associacions i la seva capacitat transformadora.

En aquest sentit es proposa que les Administracions facin un reconeixement explícit a la tasca associativa i a les persones associades. L'associacionisme és una escola de ciutadania on les i els participants adquireixen aptituds rellevants per a la vida en societat i laboral. Així doncs, cal que l'Administració reconegui l'adquisició d'aquestes competències per tal que siguin tingudes en compte en els processos de contractació públics i privats.

La comunicació entre associacions i Administracions és prioritària per enfortir la seva col·laboració, evitant que les Administracions públiques posin traves a la feina desenvolupada per les associacions. Creiem que la comunicació hauria de ser fluïda i que evités la competència entre el sector públic i el sector associatiu. L'Administració no ha de tractar les associacions amb paternalisme, sinó com agents defensors de l'interès general amb els quals col·laborar i no tutelar.

L'Administració també ha de distingir i facilitar que cada projecte compti amb la fórmula jurídica més adequada, en aquest sentit, promoure les cooperatives com a forma jurídica més adequada per a l'autoocupació enfront dels projectes associatius, que no persegueixen generar llocs de treball com a factor principal.

També ha de facilitar que les associacions treballen en xarxa i col·laborem, reconeixent especialment les plataformes o federacions que agrupen un gran nombre d'associacions com a interlocutores vàlides en els seus àmbits. Finalment, creiem que cal tirar endavant la Llei de Foment de l'Associacionisme per tal d'establir una bateria de propostes que vagin encaminades als principals problemes de l'associacionisme: dificultats burocràtiques que dificulten el seu dinamisme, problemes de finançament, absència de locals o dificultats per accedir a l'espai públic.

6.2.2 Millora en el finançament

Les associacions generem externalitats positives a la societat en molts sentit: escola de ciutadania, paper d'interlocució, millora de la societat, transformació

social, etc. És per això que es justifica que les Administracions públiques subvencionin part de les activitats associatives i els donin el suport necessari per assegurar el major benefici social.

El finançament ha de ser suficient i estable en el temps, alhora, el cost burocràtic i administratiu que comporta ha de ser proporcional als imports atorgats. Les associacions som partidàries de la transparència i del rendiment de comptes però les administracions públiques han de fer efectiu el principi de proporcionalitat per optimitzar recursos administratius, tant de les pròpies administracions públiques com de les associacions.

Les subvencions no s'han de limitar únicament a l'activitat i als projectes concrets sinó que també han de contemplar un apartat de funcionament general i estructural. És positiu que les Administracions públiques premïïn la innovació, però alhora s'ha d'entendre que hi ha molts projectes que és necessari que es mantinguin estables al llarg del temps i que continuïn tenint sentit encara que no canviïn en excés. Cal facilitar les tasques a les associacions i obrir convocatòries de subvencions que responguin a les activitats d'aquestes, no obligar a les associacions a que s'adaptin a les subvencions.

També s'ha expressat la necessitat de tendir cap a subvencions de caràcter plurianual, donant estabilitat als projectes. Igualment, cal que les Administracions públiques mantinguin la mateixa exigència pel que fa als pagaments com la que demanen amb la justificació: és paradoxal exigir la justificació del projecte abans que s'hagin traspassat els recursos per fer-lo possible. Els costos derivats del retard en els pagaments per part de les administracions cal que siguin assumits per la pròpia Administració.

Cal que les associacions juvenils, en tractar-se d'entitats transversals pel que fa a interessos i sectors, tinguem accés no només al finançament provinent de departaments de joventut sinó que puguem accedir a d'altres departaments, i cal potenciar convocatòries de subvencions interdepartamentals adreçades a l'associacionisme juvenil.

6.2.3 Reptes de les associacions juvenils

El teixit associatiu català és ric i divers, malgrat això, el món associatiu juvenil continua sent molt homogeni pel que fa a realitat socioeconòmica dels seus associats. Així doncs, les associacions agafem el compromís de treballar per ser més plurals i representatius de la societat que ens envolta i per impulsar la nostra capacitat transformadora.

SÍNTESI DE LES NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME

Eix	Necessitats	Propostes
6.1 Participació	Promoure i enfortir la participació juvenil en l'esfera pública (institucional, política, social.)	6.1.1 Fomentar la participació juvenil en processos participatius i convocatòries electorals i de consulta ciutadana. En especial la participació del CNJC en la definició de polítiques d'àrees que siguin d'interès per al jovent.
		6.1.2 Dotar d'eines i recursos a les entitats i moviment juvenil organitzat per fomentar-les i garantir que totes les persones joves puguin participar-hi.
		6.1.3 Garantir el dret a vot dels joves a partir dels 16 anys. El dret de vot per a les persones migrades. L'accés al vot amb garanties per a les persones amb diversitat funcional.
		6.1.4 Garantir l'accessibilitat als espais i actes per part de les persones amb capacitats diverses per tal de tenir accés ple a la informació i fomentar la participació d'aquestes.
	Visibilitzar la participació juvenil	6.1.4 Crear pàgines webs i de perfils corporatius a les xarxes socials de les àrees de joventut de cada ens local, la permeabilitat d'aquestes plataformes digitals cap a les entitats.
		6.1.5 Incrementar la presència de la participació juvenil i la seva tasca en els mitjans de comunicació i la redacció de guies de bones pràctiques en la temàtica de joventut per a aquests mitjans.
		6.1.6 Emplaçar els mitjans de comunicació públics, especialment televisió, a contribuir a millorar la imatge social de la joventut, sovint estigmatitzada.
	Garantir espais de participació de	6.1.7 Potenciar la transparència i la qualitat democràtica del sistema polític i la participació del jovent en el mateix.

	qualitat amb incidència real	6.1.8 Informar del caràcter dels processos participatius i involucrar a les entitats juvenils en el disseny, implementació i avaluació dels mateixos.
		6.1.9 Dotar d'eines i recursos a les entitats i moviment juvenil organitzat per millorar la transparència i la qualitat democràtica
	Eradicar les traves en la participació digital ciutadana i l'excés de burocràcia institucional que dificulta la participació juvenil	6.1.10 Fer servir les TIC com a eina per millorar i reforçar la participació ciutadana i els processos de democràcia directa
		6.1.11 Apostar per un model àgil i simplificat per tràmits amb l'Administració Pública
	Establir i conèixer els espais de participació	6.1.12 Tenir a l'abast i actualitzat, sobretot a nivell local, el mapa d'espais participatius en els quals pot participar i incidir el jovent.
		6.1.13 Reforçar i dignificar l'estructura, els recursos i el personal tècnic i polític al servei del jovent (els tècnics municipals de joventut), així com les regidories de joventut i l'assessorament a les entitats.
		6.1.14 Incentivar que els CLJ disposin també dels recursos necessaris per poder exercir el seu paper de catalitzadors de la participació juvenil, aquests han de ser reconeguts com a interlocutors vàlids i rellevants en qualsevol tema vinculat amb la joventut i el model de municipi.
		6.1.15 Dotar de reconeixement els espais de participació informals.
	Que la precarietat i la manca de perspectives no siguin un obstacle per la nostra participació	6.1.16 Adoptar mesures legislatives que permetin conciliar i impulsar la participació juvenil amb la nostra vida.
		6.1.17 Dotar de reconeixement l'àmbit estudiantil laboral.
	Garantir l'educació en la participació	6.1.18 Introduir valor de participació des de l'escola bressol fins a secundària.

		6.1.19 Promoure que l'educació en la participació no es concebi com a una tasca residual i puntual, sinó que es configuri com un treball en el sí de l'educació, de manera estable i a llarg termini, tot propiciant el treball en xarxa amb les entitats de l'àmbit local.
		6.1.20 Crear projectes en xarxa de foment de la participació, entenent que la participació social i comunitària és imprescindible per al creixement personal.
	Comptar amb un espai públic a l'abast de tothom	6.1.21 Despenalitzar l'ús de l'espai públic. Apostar per un model pedagògic i no punitiu davant les actituds que puguin afectar al mobiliari urbà, la convivència, etc.
		6.1.22 Configurar i executar, a nivell d'Administracions local i comarcals, una estratègia que faciliti l'accés i l'ús de l'espai públic per part de les entitats per desenvolupar activitats.
	Assegurar centres i locals juvenils d'activitats	6.1.23 Implementar en l'àmbit local centres que esdevinguin punts de trobada, de formació etc. per la joventut com els equipaments pròpiament municipals.
		6.1.24 Fomentar la cessió i gestió de locals o equipaments per les persones joves i/o entitats i grups informals.
6.2 Associacionisme	Reconèixer i donar suport a l'associacionisme juvenil	6.2.1 Defensar i garantir l'associacionisme com a dret
		6.2.2 Incentivar que les Administracions facin un reconeixement explícit a la tasca associativa i de les persones associades, tot posant-la en valor i evitant la seva estigmatització a nivell social.
		6.2.3 Estimular que les Administracions reconeguin l'adquisició de competències personals i professionals adquirides en la trajectòria associativa per tal que siguin tingudes en compte en els processos de contractació públics i privats.
		6.2.4 Prioritzar la comunicació entre les associacions/federacions i l'Administració pública amb l'objectiu que aquesta sigui fluida. Evitant, així, la competència entre el sector públic i l'associacionisme, el qual és defensor de l'interès general de la població i un potencial col·laborador.

		6.2.5 Facilitar, per part de les administracions públiques, que els projectes impulsats pel jovent comptin amb la forma jurídica més adequada d'acord amb la seva finalitat: no constituir associacions —com a forma jurídica— per a la creació d'autoocupació o generació de llocs de treball.
		6.2.6 Incentivar que les Administracions públiques facilitin que les associacions treballin en xarxa i col·laborin, reconeixent especialment les plataformes o federacions que agrupen un gran nombre d'associacions com a interlocutores vàlides en els seus àmbits.
		6.2.7 Impulsar i vetllar pel desenvolupament i implementació a tots els nivells de l'administració pública de la Llei de Foment de l'Associacionisme.
	Millorar el finançament de les associacions	6.2.8 Vetllar perquè les Administracions públiques han de fer efectiu el principi de proporcionalitat per optimitzar recursos administratius, tant de les pròpies administracions públiques com de les associacions.
		6.2.9 Recordar que les subvencions no s'han de limitar únicament a l'activitat i als projectes concrets sinó que també han de contemplar un apartat de funcionament general i estructural.
		6.2.10 Tendir cap a subvencions o convenis de caràcter plurianual, donant estabilitat als projectes.
		6.2.11 Fomentar que les administracions públiques mantinguin la mateixa exigència pel que fa als pagaments com la que demanen amb la justificació i que els costos derivats del retard en els pagaments per part de les administracions cal que siguin assumits per la pròpia administració.
		6.2.12 Potenciar les convocatòries de subvencions interdepartamentals adreçades a l'associacionisme juvenil, per tal de que les associacions juvenils, tinguem accés no només al finançament provinent de departaments de joventut sinó que puguem accedir a d'altres departaments.

		6.2.13 Fomentar més facilitats administratives per tal de simplificar i reduir els tràmits i els impostos a entitats, constituent un sistema de justificació que mantingui l'activitat habitual de l'organització i implementi una fiscalitat diferenciada a per a les associacions.
		6.2.14 Comptar amb una figura administrativa de suport en tràmits burocràtics i administratius a l'abast de les associacions de primer i segon nivell.
		6.2.15 Crear un directori de subvencions per aquelles relacionades amb Joventut.
		6.2.16 Corresponsabilitzar a les Administracions públiques i que aquestes assumeixin tasques tècniques que superin l'expertesa i capacitat de les entitats.
	Cedir locals i ús de l'espai públic per les associacions	6.2.17 Garantir que les associacions, entitats i plataformes informals tinguem dret a accedir i gestionar espais de titularitat pública que responguin a les nostres necessitats.
		6.2.18 Vetllar perquè l'Administració pública competent en matèria de joventut presti col·laboració i exerceixi de medidora amb les administracions locals en la gestió i cessió d'espais de titularitat pública, a través de l'elaboració, implementació i millora dels ja existents protocols locals destinats a les associacions juvenils.
	Adequar les associacions a la realitat social existent	6.2.19 Augmentar la diversitat interna de l'associacionisme, incorporant mirades i perspectives presents a la societat però minoritàries dins l'associacionisme, així com pal·liar exclusions i discriminacions que en dificulten l'entrada de més joves.
		6.2.20 Promoure i visibilitzar plans d'assessorament i acompanyament a mig-llarg termini per fomentar la diversitat i executar aquesta en el dia a dia de les entitats.

07. Territori i mobilitat

"Els i les joves treballarem perquè la diversitat territorial sigui un element a tenir en compte a l'hora de dissenyar polítiques públiques per donar resposta a les necessitats específiques de la joventut de cada territori, aconseguint així la igualtat d'oportunitats amb independència del territori on visquem i ens relacionem. Els i les joves som i hem de seguir sent el motor inqüestionable de la transformació del model de mobilitat."

Per la joventut, la mobilitat és un aspecte clau per desenvolupar-nos a nivell formatiu, professional i personal. Alhora, creiem que també ho és pel desenvolupament econòmic i territorial, per la reducció de les desigualtats socioeconòmiques i per la qualitat de l'entorn urbà i el medi ambient.

Per complementar amb dades aquest fet, cal mencionar que el 50% de les persones joves ens desplacem per motius de feina o estudis. En relació als models de transport, les joves (16 a 29 anys) som el col·lectiu que més ens movem en transport públic, en especial amb el transport ferroviari i el metro. També som les que utilitzem més la bicicleta (un 2,7% respecte a l'1,2% en la franja de 30 a 64 anys) i ens caracteritzem per tenir una tendència a la baixa en l'ús del vehicle privat motoritzat fins a nivells per sota del 35%, tal i com mostren les dades extretes de l'Estratègia per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya.

Convé destacar que la mobilitat dels i les joves a Catalunya presenta desigualtats territorials, socioeconòmiques, així com també discriminatòries respecte a les persones amb mobilitat reduïda. El territori de residència torna a ser un dels principals determinants de desigualtat social en tant que la xarxa de transport públic i la disponibilitat dels serveis públics i privats determinen les oportunitats que tenim els i les joves a l'hora de desenvolupar el nostre projecte vital. El tipus de transport a què té accés cada persona té efectes sobre l'entorn i sobre la pròpia persona.

Els i les joves hem de tenir igualtat d'oportunitats amb independència del territori on visquem, però això no acaba de ser així ja que la realitat juvenil i els processos emancipadors que es produeixen durant la joventut es veuen condicionats per les característiques sociològiques i territorials on ens desenvolupem. El major impacte de les desigualtats territorials es produeix en

àmbits com l'educació, l'ocupació i l'emancipació. Tot i que també podem observar desigualtats territorials importants en la salut, l'oci i la cultura.

Finalment, creiem que la diversitat territorial és un element que s'ha de tenir en compte a l'hora de dissenyar polítiques públiques per donar resposta a les necessitats específiques de la joventut de cada territori.

8.1. Planificació territorial

Com a joves, la planificació i el desenvolupament del territori ens afecta especialment, ja que el disseny territorial ens facilita o ens perjudica en el nostre desenvolupament personal, educatiu, laboral, social, cultural i d'emancipació.

Avui en dia, el model territorial i els plans de mobilitat existents dificulten l'equilibri territorial enlloc de promoure'l equitativament. Aquest fet provoca greus deficiències en la mobilitat i fa palès la necessitat de millorar la connectivitat intercomarcal i intracomarcal de tot el territori.

L'actual model territorial del país és radial i parteix de Barcelona i la seva àrea metropolitana, fomentant la centralització a partir d'un únic pol econòmic i demogràfic, deixant en un segon terme la connexió i la consideració dels àmbits no metropolitans. A més, cal considerar que també al voltant de grans municipis, com les capitals de província, també hi ha la tendència a un centralisme metropolità en detriment de l'àmbit rural.

Detectem que hi ha una manca d'interconnectivitat territorial entre els diferents tipus de transports públics, amb l'excepció de l'àrea metropolitana de Barcelona. Les mancances en les connexions, les xarxes i els serveis dificulten la interacció de la joventut, provoquen un augment de la sinistralitat i contribueixen a la despoblació gradual del territori i a l'aïllament social, laboral i educatiu de les zones rurals respecte les urbanes, com és el cas de l'Alt Pirineu, Terres de l'Ebre i la Catalunya central.

Com a joves, entenem que la solució passa per vetllar per una vertebració territorial descentralitzada a nivell social, administratiu, de planificació i de mobilitat tenint en compte la sostenibilitat i l'impacte mediambiental. Es proposa incidir en la pròpia educació i sensibilització de la societat, així com en la vinculació dels medis naturals i rurals amb els medis urbans. Es tracta de posar en valor el patrimoni rural i natural del país i alhora incorporar la

participació acordada dels diferents agents en la definició de les polítiques territorials per tal que responguin a les necessitats reals del territori.

Per altra banda, creiem que cal apostar per la finalització d'infraestructures i al mateix temps enfortir i fer inversions en la xarxa d'infraestructures territorials per tal d'incidir en la descentralització de focus socials, administratius i de connectivitat.

Per últim, volem mencionar que el model productiu i de mobilitat actual té una manca de justícia equitativa i genera una desigualtat territorial entre les zones urbanes i rurals que dificulten el lliure accés a l'habitatge, a l'ocupació, a l'educació, salut i l'oci i la cultura. Així doncs, pel que fa a l'oferta educativa i el foment de l'ocupació laboral, s'han de tenir en compte la variabilitat territorial i les especificitats locals per tal de garantir una educació i una ocupació repartides pel territori, de forma accessible i equitativa també fora de les grans àrees metropolitanes.

8.2. Mobilitat sostenible

Els i les joves detectem la necessitat de fomentar l'ús del transport públic per davant del privat i això passa per replantejar-se l'actual model de mobilitat. Per fer-ho cal tenir en compte que les millores han d'anar lligades a l'impuls d'un model de mobilitat territorial sostenible, dos elements inseparables en la construcció d'aquest nou model. Detectem que cal fomentar l'ús del transport públic per davant del privat a través de polítiques reals i pertinents que ho facilitin. Així mateix, es reclama l'impuls i el foment de la mobilitat sostenible arreu de Catalunya, instaurant a la xarxa de transport públic autobusos híbrids, vehicles elèctrics, circuits de carril bici tancats, etc. Aquest model de mobilitat sostenible passa per fer una aposta clara en l'ús dels transports alternatius. A més a més, les futures infraestructures han de facilitar el pas de maquinària agrícola, si s'escau, i tinguin en compte l'impacte ambiental i sobre els agents del territori.

També s'apunta, com a possible via, col·lectivitzar el transport privat. El model actual basat en la propietat de vehicles privats per cada família és insostenible i inaccessible per a moltes persones. Caldria buscar altres formes de mobilitat com la bicicleta, o el transport compartit i col·laboratiu.

Aquesta aposta pel transport públic requereix necessàriament d'un augment en la inversió per part de les administracions públiques que estan al càrrec. També cal incentivar l'ús de mitjans de transports sostenibles i alternatius al vehicle privat per mitjà de bonificacions.

8.3. Transport públic

El transport públic és un eix molt important tant per les persones joves com per la societat en general perquè es tracta del model més sostenible i eficaç de mobilitat. Els i les joves d'aquest país necessitem una bona xarxa de transport públic per fer desplaçaments, ja siguin de curta o llarga durada, desplaçaments diaris o desplaçaments puntuals.

Com a joves utilitzem el transport públic de manera habitual per desplaçar-nos dins de les grans ciutats o entre municipis, per això una bona xarxa és imprescindible per la mobilitat juvenil. Creiem que el transport públic és necessari i observem que aquesta opció no és una alternativa real al transport privat i que per tant, dificulta molt la mobilitat sostenible.

Per altra banda, demanem que el transport públic rodat sigui una alternativa real al transport públic ferroviari allà on aquest no hi pot arribar. Les connexions a través del transport públic rodat, sobretot l'autobús, ha de ser una alternativa real al transport privat entre les poblacions petites i les ciutats més grans d'una mateixa comarca i entre pobles de diferents comarques.

Pel que fa al preu del transport públic, detectem un problema en el sistema tarifari. En aquests moments el sistema de preus no és únic per a tot el país ni està unificat, la qual cosa accentua molt la desigualtat entre l'àrea metropolitana i les zones més rurals, deixant en mans d'empreses privades la tarifació d'aquests preus.

Per tot això, proposem millorar la connectivitat de tot territori i enfortir la xarxa d'infraestructures, mantenint i ampliant l'actual, així com la utilització de vies ràpides per a trajectes territorials. La xarxa de transport públic ha de tenir en compte les necessitats de cada territori i l'impacte mediambiental que suposa.

A nivell de transport públic ferroviari, apostem per invertir en el desdoblament dels trams on hi trobem una via única, per una millora en la connexió entre línies de transport i un augment de la freqüència, així com dotar les estacions de serveis bàsics.

Pel que fa al transport públic rodat, demanem una millora en les connexions i una millora amb les freqüències de pas, estudiant la demanda que se'n fa d'aquest transport i no deixant línies de bus destinades a l'obsolescència. De manera prioritària, aquest transport rodat ha de ser ecològic i sostenible.

Finalment, pel que fa al preu del transport públic apostem per un sistema integrat de tot el transport públic de Catalunya, així com bonificacions per aquelles persones que utilitzen molt freqüentment el transport públic i bonificacions també a aquells joves que l'utilitzem per anar a estudiar. També demanem un sistema tarifari amb bitllets físics reutilitzables, per tenir un impacte més baix en el medi ambient.

SÍNTESI DE LES NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE TERRITORI I MOBILITAT

Eix	Necessitats	Propostes
7.1 Planificació territorial	Millorar la connectivitat dels àmbit no metropolitans degut a l'excessiva centralitat de l'àrea metropolitana de Barcelona	7.1.1 Vetllar per una vertebració territorial descentralitzada a nivell social, administratiu, de planificació i de mobilitat tenint en compte la sostenibilitat i l'impacte mediambiental.
	Garantir unes connexions, xarxes i serveis bàsics per contrarestar la despoblació i aïllament de les zones rurals i/o allunyades de les zones centrals.	7.1.2 Incidir en la percepció del paisatge mosaic i la vinculació dels medis i patrimonis naturals i urbans.
		7.1.3 Promoure la participació dels diferents agents en la definició de polítiques territorials.
		7.1.4 Apostar per la finalització i execució d'infraestructures iniciades i projectades com el corredor mediterrani amb ample de via internacional.
		7.1.5 Revisió i millora de carreteres amb alts índex de sinistralitat, sobretot en aquells territoris on el vehicle privat és l'únic transport per anar d'un municipi a un altre.
	Facilitar que el model territorial i els plans de mobilitat tinguin un equilibri territorial.	7.1.5 Invertir en la xarxa d'infraestructures territorials, sigui quina sigui la seva titularitat, per tal d'incidir en l'articulació territorial.
		7.1.6 Garantir l'accés a un habitatges, una ocupació i una educació dignes tenint en compte la variabilitat territorial.
7.2 Mobilitat sostenible	Consolidar un model sostenible de mobilitat, ja que preval l'ús individual del transport privat en detriment de l'ús compartit.	7.2.1 Crear plataformes o eines que incentivin l'ús

		7.2.2 Apostar per models alternatius de transport tant públic com privat que redueixin al mínim la petjada ecològica i adequar les infraestructures públiques per una major mobilitat sostenible.
		7.2.3 Facilitar la compra de transport privat sostenible allà on no sigui possible l'ús del transport públic
7.3 Transport públic	Garantir un model mobilitat sostenible on el transport públic actual sigui una alternativa real al transport privat	7.3.1 Millorar la connectivitat arreu del territori i enfortir la xarxa d'infraestructures, mantenint i ampliant les actuals, així com fent servir vies ràpides per a trajectes territorials.
	Assegurar una xarxa de transport públic interterritorial que garanteixi les mancances de mobilitat	7.3.2 Cal reforçar la xarxa de transport públic de Catalunya tenint en compte les necessitats de cada territori i l'impacte mediambiental sobre aquest que suposa, mitjançant un diagnòstic territorial previ.
	Millorar les infraestructures ferroviàries amb un correcte manteniment, així com unes estacions amb serveis bàsics	7.3.3 Invertir en el desdoblament de trams de via única, millorar la connexió entre línies i augmentar el nombre de rutes i freqüències.
		7.3.4 Dotar les estacions de serveis bàsics (màquines, lavabos, personal, etc.) i assegurar el seu manteniment, tenint en compte la mobilitat reduïda i/o la diversitat funcional.
	Estabilitzar un servei de transport públic eficient i equitatiu que garanteixi el seu ús regular.	7.3.5 Ampliar l'oferta d'horaris i itineraris de transport públic i equitatiu
		7.3.6 Regularitzar els horaris de pas dels transports públics i vetllar pel seu bon ús.
	Aconseguir un sistema tarifari unificat i assequible a tot el territori català amb un sistema de bitllets i targetes sostenible i eficient.	7.3.7 Abaratir el cost del bitllet a través de la integració del sistema tarifari amb títols reutilitzables que incloguin descomptes per als joves, per als grups i per llarg recorregut
		7.3.8 Consolidar i desenvolupar un transport públic accessible (mobilitat, avisos escrits i no únicament sonors, cartells en braille...) per a tot el territori

08. Sostenibilitat i medi ambient

"Els i les joves treballarem per aconseguir un model de desenvolupament que satisfaci les necessitats presents sense comprometre les necessitats de les generacions futures. Cal treballar per desenvolupar un model energètic de proximitat i independent basat en les energies renovables. En la configuració d'aquest model és necessari tenir en compte com a dret bàsic l'accés a l'energia."

Per als i les joves, la sostenibilitat i el medi ambient són un eix principal perquè plantegen la justícia intergeneracional: l'acció o la inacció del present tindrà un impacte en la joventut d'avui i de les generacions futures.

Els i les joves ens comprometem a seguir treballant per un desenvolupament sostenible, a lluitar contra el canvi climàtic i a adoptar un canvi en els hàbits de consum. Davant dels reptes que suposa el canvi climàtic, i en particular l'impacte d'aquest sobre la joventut, la Conferència de l'ONU sobre el canvi climàtic del 2015 fa una crida a la promoció de la innovació i a la creació de llocs de feina de qualitat en un sistema econòmic més sostenible.

L'ONU i la UE han assolit compromisos en aquest sentit, com l'Agenda 2030 per un Desenvolupament Sostenible, i han reconegut la importància de situar les qüestions socials i mediambientals en el mateix nivell que les qüestions econòmiques, implementant polítiques transversals. En aquest àmbit, la joventut tenim un paper rellevant a desenvolupar. Els i les joves som i serem un dels col·lectius més afectats pels efectes del canvi climàtic i som actors claus en la mobilització i sensibilització social.

8.1 Protecció i conservació del patrimoni natural i històric

Les persones joves tenim la certesa que el món rural i el món urbà no tenen les mateixes oportunitats de desenvolupament pel model centralitzador que posa en el centre la capital del territori i la seva àrea metropolitana.

Tenim la necessitat de crear sinergies entre les zones rurals i les zones urbanes per a la sensibilització, el reconeixement i la reactivació de les zones rurals, a l'hora que per protegir i conservar el patrimoni i la diversitat agroforestal.

Per millorar aquesta situació, algunes de les propostes que plantegem fan incidència en l'educació i la sensibilització del món rural al món urbà. També creiem que les administracions públiques haurien de potenciar que els i les joves

ens quedem a les zones rurals per tal de dinamitzar-les i contribuir a la seva conservació.

Proposem que a nivell polític es doni resposta a les necessitats particulars de cada territori a través de la participació dels seus habitants, tot potenciant l'agroecologia amb un model socioeconòmic coherent en el territori.

Ens proposem reconèixer els territoris rurals i donar-los-hi el valor que requereixen a la societat, a l'economia i la demografia. Volem que es potenciïn els productes de proximitat i volem enfortir l'economia autònoma del país, podent millorar la qualitat dels productes tenint en compte els factors mediambientals en l'àmbit de tota la producció rural.

Tot això generarà que els i les joves ens interessem pel món rural i vetllem per la creació de nous llocs de treball de qualitat en aquestes zones que tendeixen a ser més oblidades que les urbanes.

8.2 Model de desenvolupament

Creiem que és imprescindible crear una visió més global de les necessitats que trobem actualment en l'àmbit mediambiental i de la sostenibilitat. En aquest sentit, cal contemplar un model de desenvolupament sostenible en un marc europeu, català i municipal.

El model de desenvolupament sostenible que els i les joves defensem es basa en un marc ètic amb principis i valors que vetllin per un consum sostenible enfocat a través de tres eixos principals: el social, l'econòmic i medi ambiental.

Aquest model té com a objectiu crear un moviment socioeconòmic que posi a les persones al centre del procés i de la cura del medi ambient a l'hora de fer projectes de desenvolupament. Volem sensibilitzar a la societat en el sistema de cultiu, de producció i de consum per estar en una cadena de subministrament més sostenible i ètica.

La base d'aquest sistema és l'economia circular, vinculada al producte de proximitat, de manera que es minimitzi el residu en la cadena de producció amb l'objectiu d'eliminar els residus i aconseguir un desenvolupament comunitari més sostenible.

Els i les joves pensem que cal tenir en compte el medi ambient a l'hora de satisfer les necessitats de les persones sense comprometre les necessitats de les generacions futures.

8.3 Energia

Creiem que s'hauria d'apostar per un model energètic de proximitat i independent basat en l'energia renovable. Detectem que és necessari replantejar el model energètic actual, posant l'accent en les tipologies d'energies **que consumim, la producció i obtenció de l'energia.**

Actualment tenim una gran dependència dels combustibles fòssils, que són al centre del nostre model energètic i ve determinat per la geopolítica. Les disputes sobre el control i la propietat dels combustibles fòssils existents en un reduït nombre de països són una de les principals causes de conflictes territorials i geopolítics. Apostar per un model energètic basat en les energies renovables les evitaria d'arrel, a més, les energies renovables redueixen la incertesa i l'especulació econòmica ja que el seu cost és previsible i es pot planificar.

És urgent garantir l'accés als subministraments bàsics a tota la població així com la reducció del preu de l'energia. Considerem que el model energètic ha de garantir el servei a tota la ciutadania, fent palès el problema de la pobresa energètica, és a dir, persones que no reben subministrament elèctric perquè no poden assumir-ne les despeses, i les conseqüències que això comporta. També considerem que s'ha de limitar l'ús de l'energia nuclear, que tendeixi cap a un tancament progressiu de les centrals nuclears.

Es necessita una major inversió en energies renovables i una legislació que afavoreix la producció de les mateixes amb la bonificació de la seva producció. Les administracions públiques haurien de ser les primeres en liderar aquesta política, tendint a l'autosubministrament, i concretament produint energia verda per les seves pròpies infraestructures.

Finalment, en matèria de canvi climàtic, creiem que cal fer una aposta clara: més regulació i més sensibilització. Aquest binomi és clau per poder solucionar la situació actual de crisis mediambiental.

Els i les joves reclamem que es duguin a terme acords més ambiciosos en la lluita contra el canvi climàtic, tant mateix, és necessària una gran tasca de sensibilització. Necessitem involucrar el teixit social, econòmic i productiu per aconseguir aquest objectiu.

RESUM DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE SOSTENIBILITAT

Eix	Necessitats	Propostes
8.1 Protecció i conservació patrimonial i històric	Crear sinergies entre les zones rurals i les zones urbanes per a la sensibilització, reconeixement i reactivació dels pobles rurals i per poder prevenir i conservar el patrimoni i la diversitat agroforestal.	8.1.1 Educar i sensibilitzar sobre el patrimoni rural i natural del país per vincular el medi rural amb l'urbà.
		8.1.2 Educar i sensibilitzar a la joventut en un model energètic just i més respectuós amb el medi ambient
	Garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats entre les zones rurals i les zones urbanes	8.1.3 Les administracions públiques han de vetllar perquè la joventut tingui les oportunitats necessàries per quedar-se i poder viure al i del territori
		8.1.4 Incorporar la participació dels diferents agents en la definició de polítiques perquè responguin a les necessitats del territori
		8.1.5 Educar i sensibilitzar a la joventut en un model energètic just i més respectuós amb el medi ambient
8.2 Model de desenvolupament	Canviar els hàbits i costums per reduir els residus i la contaminació ambiental.	8.2.1 Sensibilitzar la societat del sistema productiu i de consum.
	Apostar per un model de producció que prioritzi el mediambient i les persones per davant del benefici mercantil individual.	8.2.2 Assegurar un model de desenvolupament sostenible, entès com un equilibri ambiental, social i econòmic, i que el sistema normatiu contempli en la seva aplicació a través de: (1) Promoure l'economia circular en tots els àmbits per caminar cap al residu zero. (2) Produir i consumir eficientment els productes, recursos i serveis. (3) Eliminar el malbaratament alimentari.
		8.2.4 Fomentar i assegurar un consum sostenible, englobant productes animals i vegetals, amb subministrament de proximitat.

		8.2.5 Assegurar que en l'aplicació del nou model de desenvolupament sostenible es garanteixi l'equitat i la inclusió de tots els agents.
		8.2.6 Generar un sistema socioeconòmic on la prioritat sigui cobrir les necessitats de les persones i no el creixement econòmic
8.3 Energia	Convertir el model energètic actual en un de proximitat i independent, basat en energia renovable.	8.3.1 Maximitzar l'eficiència energètica i crear polítiques de reducció del consum energètic alhora que
		8.3.2 Crear un sistema de producció energètica renovable de tipus local, descentralitzar i democràtic. Impulsar-ho a través de la bonificació i no penalització de la producció i l'autoabastiment energètic.
		8.3.3 Incrementar la importància de les fonts renovables en el mix energètic.
		8.3.4 Incrementar l'eficiència dels productes (menor consum i més durabilitat) a través d'incentivar fiscalment les empreses que ho facin.
		8.3.5 Considerar l'accés universal a l'energia un dret bàsic.

09. Diversitat i cohesió social

"En aquest context el jovent organitzat de Catalunya volem combatre totes les discriminacions ja siguin per raó d'origen, gènere o bé diversitat.

La diversitat només pot fer que enriquir la societat i és en aquest sentit que les organitzacions juvenils cal que siguem molt més inclusives per tal de poder compartir projectes amb tot el jovent i fer de les diferents lluites, la nostra lluita."

Catalunya sempre ha estat un país d'acollida i això ens ha **portat a ser un territori ric i divers, on les nostres viles i ciutats han esdevingut entorns més plurals** a nivell ètnic, social o bé religiós entre molts d'altres. És per això que la cohesió social s'erigeix com un factor clau per mantenir i construir una **societat més inclusiva, segura, saludable, lliure i democràtica** a fi d'evitar l'atomització i **fragmentació ciutadana emprada en els darrers anys, generant discriminació i desigualtats entre la ciutadania.**

Per a poder aconseguir una societat ben cohesionada, el jovent organitzat cal que en primer lloc reconeguem l'heterogeneïtat del col·lectiu. La diversitat és un valor positiu en les societats, però s'han de trobar aquells elements que uneixen les persones i els col·lectius des d'aquesta diversitat. És **necessari que els i les joves disposem d'espais de trobada, interacció i reconeixement mutu i que, per tant, participem i desenvolupem projectes conjuntament, sense renunciar a la singularitat.** En aquest mateix sentit, la interculturalitat, l'expressió de les **diferències i el reconeixement de la diversitat funcional són element claus per assolir aquesta cohesió.**

L'associacionisme juvenil sempre hem estat un reflex de la societat i ara, amb **aquestes canvis, volem seguir representant a tot el conjunt de la ciutadania i ser clarament heterogenis,** ja que l'associacionisme defensa el valor positiu de la diversitat.

9.1 Discriminacions

Actualment existeixen estereotips, prejudicis i mites que impedeixen la cohesió social i la convivència, els quals volem i pretenem eradicar. Cal que instaurem un model intercultural que fomenti l'acceptació en la diferència, en la igualtat de drets i en la interacció positiva a favor d'una societat més plural. És **imprescindible sensibilitzar i conscienciar a la població sobre les capacitats**

diverses i l'acceptació de la diferència, adaptant els mitjans, els espais i els continguts a les necessitats.

És també evident que no es considera a totes les persones igual de vàlides i capaces, no acceptant-se tot tret físic, psicològic o emocional que surti de la norma. Es fa necessari posar en valor les diverses capacitats de la societat i treballar per eradicar la discriminació. Amb aquest fi, cal eliminar les barreres físiques, comunicatives i simbòliques.

D'altra banda, també existeix una mala distribució de la riquesa que no té en compte les diverses situacions socials, econòmiques, territorials ni familiars, i que ens obliga a lluitar per reduir les desigualtats socioeconòmiques amb l'objectiu d'eradicar-les. Cal que canviem el model productiu i avancem cap a una escala salarial més justa i equitativa, en especial, cal centrar esforços i recursos en aquells territoris i barris més desafavorits per a evitar la segregació social.

Finalment, destacar la importància de construir espais d'intercanvi on apropar-se a altres realitats i diversitats per generar una societat intercultural. Hem d'impulsar la participació intercultural a través de l'associacionisme, amb especial atenció per la eradicació de l'islamofòbia i la gitanofòbia que es dona arreu d'Europa. Fomentant la inclusió des d'una perspectiva de drets efectius, amb una acollida real i amb garantia de drets de les persones migrades, i entre elles el sufragi. Volem evitar la segregació social per raons de classe i d'origen.

9.2 Diversitat en l'associacionisme

L'associacionisme juvenil és un eix vertebrador i cohesionador de la societat. Aglutina sota un mateix paraigües diferents col·lectius que compartim diferents lluites i enfortim el discurs esdevenint així un mirall de la societat. És en aquest sentit que amb els canvis socials, culturals, ètnics o religiosos volem seguir compartint lluites i a la vegada poder sumar diversitats en el sí de les entitats per poder ser molt més heterogenis i en definitiva més representatius de la societat catalana.

En aquest escenari, les entitats juvenils ens plantejem què està passant per a que joves d'orígens diversos no participin a les entitats i, per tant, es fa necessari abordar els motius que impedeixen la participació per poder generar

espais associatius més diversos i a la vegada inclusivament. A més, també és important considerar la importància que té la participació juvenil i el paper positiu que hi juga en la societat com agent de canvis i transformació per ser entitats més diverses i plurals i representar, així, l'heterogeneïtat de la societat.

Tenint en compte que l'actual diversitat és utilitzada de manera pejorativa per a provocar discriminacions socials, polítiques o bé econòmiques és important lluitar contra els rumors i per tant, constituir una xarxa antirumors per combatre'ls arreu de Catalunya. És més, creiem que cal promoure la inclusió de la diversitat emprant ajudes econòmiques, com ara beques, per així facilitar l'accés a l'associacionisme educatiu.

Pel que fa a les mateixes entitats, cal que generem espais entre entitats diverses per traçar estratègies conjuntes que no discriminin per raó de diversitat funcional, origen, classe social, gènere, religió o d'altres.

9.3 Diversitat a l'escola

L'escola és, durant molt anys de la vida d'una persona, un dels seus principals espais d'aprenentatge, de desenvolupament i de relació. Tradicionalment se l'ha concebut com la institució encarregada d'educar. Ara ja sabem que l'educació és omnipresent i que no és només tasca seva, però l'escola continua tenint un protagonisme en la vida dels infants i les persones joves molt important.

Es tracta d'una etapa de la vida que es recorda d'una manera més o menys agradable en funció de l'experiència viscuda, dels sentiments connectats a aquelles parets, persones i espais. Per això, cal que es comenci a concebre que a l'escola no només la conforma l'espai físic i l'equip docent i alumnat sinó les relacions que es donen en lla. Per tal que totes les persones joves puguin gaudir i desenvolupar-se plenament en la seva etapa escolar, a continuació es plantegen unes necessitats i unes propostes consensuades per a que l'escola esdevingui un espai d'interacció, de relacions positives i de creixement personal, independentment de com sigui o d'on provingui cada persona.

Les necessitats que detectem parteixen de dos grans objectius: en primer lloc, l'objectiu de facilitar i garantir l'accés a l'educació pública, de qualitat, plural i adaptada a totes les persones. Aquest primer objectiu està relacionat amb millorar la capacitat d'adaptació de les escoles i el sistema educatiu a la pluralitat i multiculturalitat de la societat, per a que aquestes puguin oferir un

acompanyament a totes les persones tenint en compte les seves pròpies necessitats.

El segon objectiu fa especial referència a l'assetjament escolar com a una problemàtica que preocupa a les comunitats educatives, a les persones joves i a la societat en general. Com es comentava a l'inici, l'escola són relacions i l'assetjament escolar és fruit de relacions negatives, abusives i d'una manca de treball emocional individual i grupal dels i les joves. Cal fer front a l'assetjament de manera coordinada i traçar una estratègia que parteixi del treball més intern i individual i que arribi a repensar el sistema educatiu.

És necessari educar en el pluralisme, emmirallar-se en la societat en la qual vivim, diversa i plural. Cal trencar amb la imatge d'heterogeneïtat, una falsa imatge de nosaltres mateixes, i així fer front a l'uniformisme. Sense diversitat, no hi ha identitats.

SÍNTESI DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE DIVERSITAT I COHESIÓ SOCIAL

Eix	Necessitats	Propostes
9.1. Discriminacions	Considerar totes les persones igual de vàlides i capaces. Volem acceptar tots els trets físics, emocionals i psicològics que surten de la norma.	9.1.1 Aprofundir el debat sobre la Renda Bàsica Universal i una escala salarial justa i equitativa.
	Eradicar estereotips, prejudicis i mites que impedeixen la convivència i la cohesió social.	9.1.3 Sensibilitzar i conscienciar a la població sobre les capacitats diverses i l'acceptació de la diferència. Adaptar els mitjans, els espais i els continguts a les necessitats.
	Treballar per reduir les desigualtats socioeconòmiques distribuint la riquesa tenint en compte les diverses situacions personals	9.1.4 Centrar esforços i recursos en aquells territoris i barris més desfavorits per a evitar la segregació social.
	Instaurar un model intercultural que fomenti l'acceptació de la diferència, la igualtat de drets i la interacció positiva en favor d'una societat més plural.	9.1.5 Construir espais d'intercanvi accessibles, on apropar-se a altres realitats i diversitats per construir una societat intercultural.
		9.1.6 Impulsar la participació intercultural a través de l'associacionisme, amb especial atenció a la islamofòbia i gitanofòbia.
	Posar en valor, fomentar les capacitats diverses de la societat i treballar per eradicar la discriminació.	9.1.7 Eliminar les barreres físiques, comunicatives i simbòliques, a través d'un urbanisme inclusiu i sense barreres arquitectòniques o la inclusió del llenguatge de signes en totes les esferes
9.2. Diversitat en l'associacionisme	Abordar els motius que impedeixen la participació de diferents col·lectius i individus per un model associatiu més inclusiu.	9.2.1 Promoure la sensibilització i la formació interna de les associacions en qüestions de diversitat.

	Aconseguir el reconeixement social del valor afegit en la participació associativa i la seva funció en la promoció de la inclusió social	9.2.2 Potenciar els recursos i la visibilització dels aprenentatges individuals i socials de les pràctiques associatives
		9.2.3 Generar espais entre entitats diverses per traçar estratègies per buscar com adaptar l'associacionisme a la diversitat
	Treballar per unes entitats més diverses que representin la pluralitat de la societat	9.2.4 Promoure la inclusió de la diversitat a través d'ajudes econòmiques i de la difusió, que facilitin l'accés a l'associacionisme educatiu.
		9.2.5 Promoure, des de l'associacionisme, activitats que no discriminin per raó de diversitat funcional, origen, classe social, gènere i religió,
		9.2.6 Promoure plans d'assessorament i d'acompanyament a per fomentar la diversitat i dins les entitats.
9.3. Diversitat en l'escola	Lluitar contra l'assetjament escolar amb noves i millors estratègies.	9.3.1 Constituir una xarxa de anti-rumors a nivell de Catalunya que aportí estratègies per la convivència a les organitzacions i entitats a tot el territori i que configuri una xarxa estable de treball.
		9.3.2 Establir un pla de xoc contra el bullying, fent èmfasi en la prevenció i disposar de protocols d'actuació.
	Tenir en compte la diversitat en tots els seus aspectes en el model educatiu plantejat.	9.3.3 Promoure la diversitat a les escoles equiparant el nombre d'alumnat de col·lectius vulnerables i augmentar els recursos per millorar el projecte educatiu.
		9.3.4 Fomentar la prevenció a través de la formació de la comunitat educativa incorporant el treball emocional per evitar l'assetjament escolar.

		9.3.5 Treballar la diversitat a les escoles i altres centres on es treballi amb infants i joves.
		9.3.6 Fer més formació al professorat i incorporar una perspectiva intercultural, de gènere i d'accessibilitat sobre les diferents capacitats al model d'escola pública que tingui en compte la diversitat.
		9.3.7 Eliminar l'actual sistema de lliure elecció dels centres educatius, que promou la segregació social entre les escoles.
	Garantir que el creixement personal de l'infant i la persona jove sigui el principal objectiu educatiu	9.3.8 Incentivar el treball emocional individual i grupal a les escoles per tal de dotar d'eines als infants i a les persones joves per a que puguin desenvolupar-se plenament i per a que tinguin relacions sanes amb el seu entorn.
	Combatre la segregació escolar per afavorir l'aprenentatge i el creixement en la diversitat Establir un diàleg amb la comunitat educativa i religiosa per traçar estratègies i garantir el tractament equitatiu .	9.3.9 Apostar per una escola pública, de qualitat i diversa que compti amb els recursos necessaris per al seu bon desenvolupament i que no discrimini per cap raó de sexe, identitat sociocultural, origen, classe, etc
		9.3.10 Promoure que les escoles comptin amb una estratègia interna per fer front a l'assetjament escolar.

10. Gènere i LGBTIQ+

"Els i les joves reafirmem la necessitat de trencar amb l'estructura cisheteropatriarcal de la nostra societat a tots els nivells. Només així podrem acabar amb el masclisme i amb aquells actes que promouen la discriminació en raó de sexe, orientació sexual, expressió de gènere i identitat de gènere, promovent espais inclusius, segurs i lliures d'estigma i violència per a totes les persones."

Les dades de *l'Enquesta de la Joventut a Catalunya de l'any 2012* mostren que les desigualtats entre els i les joves es reproduïxen en la transició laboral, la domiciliària i la familiar. Si bé les dades mostren una convergència en la igualtat d'oportunitats en la transició educativa, i de fet les dones joves tenen un nivell educatiu més elevat, encara es detecta segregació horitzontal i vertical en els àmbits acadèmics i professionals, marcats per rols de gènere previs. Aquestes desigualtats també es traslladen a l'àmbit domèstic. Encara avui, malgrat el canvi generacional, el treball domèstic i familiar, que inclou els treballs de cures i de la llar, està distribuït desigualment.

Per altra banda, la violència masclista és encara avui molt present en la nostra societat. La *Macroencuesta de violencia contra la mujer* del 2015 mostra que el 10,9% de les dones declara haver patit maltractaments alguna vegada a la vida per part de la seva parella o ex-parella. En el cas de les dones joves aquest percentatge augmenta fins el 12,3%. Tanmateix, aquestes dades encara amaguen una part important dels casos, ja que els indicadors de violències masclistes només recullen les víctimes en l'àmbit de la parella, i no inclouen aquelles en l'àmbit familiar, sociocomunitari i laboral, així com aquelles que no ho denuncien o no són ateses. Un dels elements més rellevants a tenir en compte és la invisibilització de molts casos i la dificultat de la població jove per identificar les situacions de violència i abús.

Per últim, els actes discriminatoris contra la diversitat afectivo-sexual i d'expressió i identitat de gènere són molt presents a la nostra societat. Tal com indica l'Observatori contra l'homofòbia (OCH) en el seu informe *l'Estat de la LGBTIQ-fòbia a Catalunya del 2016*, si bé les incidències registrades per l'OCH s'han reduït respecte al 2015, encara representen un nombre molt elevat. Les agressions, tant físiques, verbals, com els assetjaments són les principals incidències registrades, amb un augment de les situacions d'assetjament escolar al col·lectiu LGBTIQ+, i el manteniment d'un percentatge elevat de les relatives al discurs d'odi i exaltació de la LGBTIQ+ fòbia en l'àmbit educatiu.

10.1 Discriminacions per raó de sexe, orientació sexual, expressió de gènere i identitat de gènere

Els discursos i les actituds discriminatòries encara són molt presents dins un sistema cisheteropatriarcal econòmic, social, cultural i històric on es reproduïxen relacions de poder desiguals en base a sexe, orientació sexual, expressió de gènere i identitat de gènere.

El jovent posem de manifest que aquestes pràctiques discriminatòries estan presents i actives avui en dia i assenyallem que en l'actualitat estem vivint un increment d'expressions masclistes i discriminacions vers persones LGBTIQ+. Davant d'això, els i les joves assumim una postura contundent contra el masclisme i per l'eradicació de les discriminacions i desigualtats de gènere.

Fem palès, també, la necessitat de trencar la valoració socialment negativa que es fa d'allò tradicionalment considerat femení. I **destaquem que cal fer una aposta ferma per models coeducatius en tots els nivells del món de l'educació; per incidir en els mitjans de comunicació, i la responsabilitat que tenen del tractament de la informació així com del desplegament d'estratègies de sensibilització; i per transformar l'associacionisme, en tant que espai de transmissió de valors per una societat més justa.**

10.2 Treball domèstic i de cures

El jovent creiem que és imprescindible repartir de forma equitativa les tasques de cures i del treball domèstic i per això també hem construït propostes al voltant d'aquest focus. Més concretament, veiem la necessitat de potenciar amb els recursos necessaris l'anomenada "lleï de la dependència" i impulsar mesures que corresponsabilitzin l'Administració de les tasques de cura.

D'altra banda, també considerem indispensable promoure una coresponsabilitat equitativa en al repartició de tasques de cura així com equiparar permisos de maternitat i paternitat, fent que aquests siguin intransferibles.

Finalment, també detectem que a les entitats hi ha una distribució desigual de les tasques productives i reproductives que dificulten la conciliació de les diferents esferes de la vida dels joves amb la participació associativa. Situació que hauria de ser revertida.

10.3 Polítiques Públiques

Per materialitzar les propostes a favor de la igualtat i contra les discriminacions per raó de sexe, d'orientació sexual, expressió de gènere i identitat de gènere el

jovent creiem que és essencial desplegar i dotar dels recursos necessaris la *Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes* i la *Llei 11/2014 per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*. Creiem també essencial que es promogui el desenvolupament d'una llei dirigida al col·lectiu trans que inclogui la despatologització de la disfòria de gènere i que garanteixi la lliure expressió de gènere per el jovent menor d'edat.

Així mateix, és necessari desenvolupar polítiques eficaces i integrals contra les violències masclistes que assumeixin la violència com l'expressió d'un sistema global i estructural cisheteropatriarcal. També apostem per promoure els sistemes de quotes a totes les esferes i espais de presa de decisions, especialment pel que fa a la representació política.

Per últim, valorem que cal continuar apostant per la formació de tots els col·lectius professionals, especialment aquells de l'Administració, cossos de seguretat, personal docent i educatiu, personal de l'àmbit sanitari, per tal d'introduir la perspectiva de gènere de forma transversal.

SÍNTESI DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE GÈNERE I LGBTIQ+

Eix	Necessitats	Propostes
10.1 Discriminacions	Eradicar les pràctiques discriminatòries derivades del sistema cisheteropatriarcal tant a nivell econòmic, social, cultural i històric que han comportat un augment de les expressions masclistes i discriminacions vers persones del col·lectiu LGBTIQ+, sobretot entre la joventut	10.1.1 Augmentar la inversió pública en les polítiques d'igualtat i en campanyes de sensibilització contra el masclisme i els estereotips cisheteronormatius
		10.1.2 Desenvolupar mecanismes per transformar les xarxes socials d'espais on es promouen pràctiques masclistes i discriminatòries a plataformes per promoure una perspectiva feminista, de gènere i inclusiva
		10.1.3 Promoure espais d'oci còmodes i segurs per a totes les persones, lliures d'estigma i actituds discriminatòries
		10.1.4 Focalitzar i treballar la responsabilitat de les persones agressores i no culpabilitzar les persones agredides, tant en les campanyes contra la violència de gènere com en totes les actuacions públiques davant d'aquest fenomen
		10.1.5 Visibilitzar les violències masclistes en totes les organitzacions i institucions i establir protocols per replantejar-les amb una perspectiva de gènere i feminista
		10.1.6 Potenciar les formacions en perspectiva de gènere i feminista per a totes les persones, especialment per les i els professionals de l'educació i els cossos de seguretat
	Promoure i consolidar la cooperació dels diferents agents de la comunitat educativa per assolir una educació afectivo-sexual no heteronormativa integral i transversal	10.1.7 Promoure un accés fàcil i actualitzat dels diferents centres de caràcter educatiu a informació basada en l'evidència per a poder implementar una formació no cisheteronormativa i inclusiva
		10.1.8 Desenvolupar una estratègia de formació afectivo-sexual entre els diferents agents de la comunitat educativa que inclogui elements físics, emocionals, psicològics i socials
		10.1.9 Instaurar una educació afectivo-sexual no heterocisnormativa i integral que s'apliqui transversalment al llarg de tot el sistema educatiu obligatori i que sigui adaptada a les necessitats i capacitats de qui la rep
10.2 Treball domèstic i de cures	Reconèixer social i econòmicament les persones que	10.2.1 Garantir retribució justa i regulada per a les persones que es dediquen a la cura de persones dependents, que els asseguri una pensió digna

	es dediquen al treball domèstic i de cures i aconseguir una distribució més igualitària en la distribució de les tasques	10.2.2 Desplegar l'anomenada "lleï de la dependència" i impulsar mesures que corresponsabilitzin l'Administració del treball domèstic i de cures
		10.2.3 Promoure l'equiparació dels permisos de maternitat i paternitat, els quals han de ser intransferibles
		10.2.4 Evitar la feminització de les tasques domèstiques i de cures eradicant els rols de gènere que limiten les identitats i projectes vitals i laborals de les persones
		10.2.5 Treballar per facilitar la conciliació personal, familiar, social, laboral i/o estudiantil per a les persones que participen dels espais associatius.
		10.2.6 Crear eines per distribuir equitativament les tasques reproductives i productives a les entitats.
10.3 Polítiques Públiques	Cobrir la manca d'inversió per part de la societat i de les institucions públiques en polítiques d'igualtat i de LGBTQ+ necessaris	10.3.1 Desenvolupar polítiques eficaces i integrals contra les violències masclistes que assumeixin la violència com l'expressió d'un sistema global i estructural cisheteropatriarcal
		10.3.2 Promoure un sistema de quotes en totes les esferes i espais de presa de decisions, especialment pel que fa a la representació política

11. Justícia global

"Les desigualtats i les injustícies que notem a nivell local es retroalimenten amb una realitat global. Malgrat persistim a centrar-nos en un nivell proper, també volem tenir cabuda en aquest món clarament més globalitzat. El jovent català volem incidir en les estructures globals per trencar amb les dificultats de canvi que se'ns imposen i considerem que per tenir un impacte real, la cooperació és imprescindible. Canviem les estructures globals per transformar a nivell local!"

La justícia global és un concepte que inclou totes aquelles actuacions amb un impacte local que tenen com a objectiu la transformació de les relacions de poder a nivell global generant desigualtats entre països. Tal i com recull LaFede.cat, i les organitzacions que la conformen, la justícia global té com a objectiu la transformació de les relacions de poder que generen desigualtats arreu, mitjançant – entre d'altres - la redistribució dels béns i l'educació per una ciutadania global.

En aquest àmbit, la joventut plantejem que davant les desigualtats i injustícies existents a nivell mundial, provocades pel vigent model econòmic i social a nivell local com global, és fonamental el paper de la societat civil organitzada en la proposta d'alternatives per a un nou ordre mundial més just, més democràtic i més equitatiu.

En aquest sentit, fem una crida per un món més democràtic, sostenible, pacífic, amb un model econòmic més social, equitatiu, amb control democràtic del coneixement i la informació universal. Apostem per un sistema financer mundial més just i transparent i per un nou sistema de governança mundial que permeti una globalitat més democràtica i més justa a nivell econòmic, social i mediambiental.

La justícia global passa per les polítiques actives, com la cooperació, la defensa dels drets humans i la promoció de la pau, però també pel reconeixement dels conflictes actuals, de les seves causes i pel canvi en les estructures i polítiques globals.

Per altra banda, també és important indicar que les problemàtiques i les propostes s'han fet des d'una mirada assistencial i eurocèntrica. Això demostra que tot i voler prendre consciència, el sistema en què vivim fa que partim d'un punt de vista clarament privilegiat.

11.1 Sistema econòmic global

Una de les grans preocupacions del jovent català en matèria de justícia global, va molt lligada als efectes del sistema econòmic actual. Aquest sosté una àmplia liberalització de l'economia i del comerç, a la vegada que promou la reducció de la despesa pública i de l'Estat, en favor del sector privat, qui passaria a desenvolupar tasques tradicionalment assumides per l'Estat.

El jovent considerem que aquest model econòmic, lligat a l'imperialisme i al colonialisme, porta a constants vulneracions dels drets humans. Així mateix, porta als governs que segueixen les seves polítiques a la destrucció de l'estat del benestar, fet que desemboca en l'increment de la pobresa i les desigualtats, a escala mundial, europea, estatal i local.

Tenint això en compte, la joventut catalana considerem necessari trobar mecanismes per pal·liar i evitar els efectes perversos d'aquest sistema econòmic. D'aquesta manera, proposem l'emergència de l'economia social, solidària i sostenible, que porti a uns canvis en els models de consum i producció. I a nivell més concret, proposem la creació d'un certificat de respecte dels drets humans i de respecte al medi ambient, juntament amb la creació d'una normativa que reguli el consum ètic. Per altra banda, també considerem que les propostes de l'economia feminista podrien contribuir a aquest canvi de model econòmic, ja que aquestes proposen el desplaçament de la centralitat del mercat, per a que la sostenibilitat de les vides se situïn al centre.

11.2 Cultura de pau

Davant d'un món global amb una alta presència de violències directes, culturals i estructurals, és necessari i urgent començar a construir un entorn diferent per relacionar-nos entre les persones, les cultures i amb el món en què vivim. La cultura de pau és la possibilitat de crear estructures i relacions justes a nivells i en àmbits molt diversos.

A nivell local, la cultura de pau implica, per exemple: aprendre a transformar els conflictes de forma no violenta, prendre consciència dels propis privilegis i poders i fer-ne un bon ús, prendre consciència de la realitat local i global en què vivim, analitzar-la amb ulls crítics i formar part activa de la lluita no violenta per a la transformació de les injustícies socials i globals.

A nivell general, la cultura de pau implica eliminar a escala mundial la producció i venda d'armament, no recolzar ni formar part d'organismes internacionals com ara l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord (OTAN), que fomenten la resolució violenta de conflictes armats, o eliminar tota traça de colonialisme o neocolonialisme en les relacions internacionals i de cooperació.

Per aterrar la cultura de pau a l'àmbit juvenil, és interessant destacar que el Consell de Seguretat de Nacions Unides va aprovar el desembre de 2015 la resolució 2250 *Youth, Peace and Security* (Joves Pau i Seguretat) que reconeix el paper fonamental dels i les joves en els processos de pau.

11.3 Política europea

L'anomenada crisi de la Unió Europea també ha estat detectada per la joventut catalana. Segueix persistent la sensació de llunyania cap a les polítiques europees i se segueix posant sobre la taula el dèficit democràtic d'aquesta. Les dificultats d'impulsar una iniciativa ciutadana o la manca d'acció del Parlament Europeu impedeixen una democràcia participativa. Per això, els i les joves no només demanem conèixer el funcionament de les institucions europees, sinó que volem esdevenir-ne un agent clau.

D'altra banda, ens preocupa l'auge dels moviments d'ultradreta, que no s'ha aconseguit frenar a través de les institucions europees. Per això, el jovent català volem que siguin les organitzacions d'arreu les que es coordinin per fer-se'n càrrec. Un dels motius de l'aparició d'aquest ultra-conservadorisme ha estat, sens dubte, el fenomen migratori. Davant l'augment de la demanda d'asil a Europa, han estat molts els estats membres de la Unió Europea que han tancat fronteres i han posat impediments a les persones refugiades i migrades que cerquen un lloc on viure perquè no poden quedar-se al seu país d'origen. Això ha evidenciat que la Unió Europea és un club d'estats i, per això, el jovent demana més voluntat política per part d'aquesta i que estableixi un sistema d'acollida respectuós amb els drets humans.

13.4 Memòria històrica

Els i les joves d'avui som filles i nétes d'una generació que ha patit i sobreviscut una guerra contra el feixisme i ha estat sotmesa a una dictadura, fets duríssims que s'han enterrat sense fer justícia ni memòria. Per tal d'aconseguir superar aquests fets tan traumàtics i aconseguir viure en pau, s'ha de poder fer justícia.

Cal una justícia transicional, que contempli el dret a saber, el dret a la reparació i la garantia que no es repetirà més. La generació dels nostres avis i àvies mor sense saber on són molts membres de la seva família, sense que s'hagi reparat el seu dolor, sense que s'hagi jutjat a les persones culpables i amb la por que qualsevol espurna pot tornar a fer esclatar tot altre cop.

Amb la perspectiva que ens dona la distància temporal i generacional, el jovent d'avui ens hem d'ocupar de sanar aquestes ferides, fomentar que es faci una justícia profunda i que es preservi la memòria del trauma col·lectiu viscut. Per això, cal que es pugui dur a terme un procés de memòria històrica i de justícia transicional per les víctimes de la Guerra Civil i del franquisme. Cal que des del moviment associatiu juvenil conscienciem sobre la importància de la memòria i la justícia.

SÍNTESI DE NECESSITATS I PROPOSTES DE L'EIX DE JUSTÍCIA GLOBAL

Eix	Necessitats	Propostes
11.1 Sistema econòmic global	Pal·liar i evitar els efectes perversos del sistema econòmic actual.	11.1.1 Emergir i promoure l'economia social i solidària.
		11.1.2 Crear un certificat de respecte dels drets humans i de respecte al medi ambient.
		11.1.3 Crear una normativa que reguli el consum ètic.
		11.1.4 Promocionar les propostes d'economia feminista.
11.2 Cultura de pau	Manca d'informació sobre les problemàtiques globals.	11.2.1 Educar per la pau i la justícia global en l'àmbit de l'educació no formal des del món associatiu.
		11.2.2 Incorporar l'educació per la pau i la justícia global al currículum dels centres educatius formals.
		11.2.3 Donar suport a campanyes de sensibilització sobre projectes internacionals.
	Resoldre les disputes internacionals de forma no bèl·lica.	11.2.4 Abandonar l'OTAN.
		11.2.5 Posicionar-se contra la intervenció sistemàtica de potències mundials en tercers països, fomentant els diàlegs i processos de construcció pau com a forma de resolució dels conflictes armats.
		11.2.6 Desvincular de l'oferta formativa/educativa les sortides professionals i acadèmiques de l'exèrcit.
	Visibilitzar la importància del paper dels i les joves en la construcció de pau.	11.2.7 Fer seguiment de la resolució 2250 <i>Youth, Peace and Security</i> (Joves Pau i Seguretat) del Consell de Seguretat de Nacions Unides.
	Fomentar la cooperació internacional.	11.2.8 Assolir, com a mínim, el compromís de destinar el 0,7% del PNB a ajuda oficial al desenvolupament, tal i com s'ha ratificat en els convenis internacionals.

11.3 Política europea	Manca de democràcia participativa a la Unió Europea.	11.3.1 Augmentar la informació i l'arribada d'informació sobre el funcionament de les institucions europees.
		11.3.2 Esdevenir un agent clau en la creació i implementació de polítiques europees.
	Frenar el creixement de l'extrema dreta.	11.3.3 Promoure la coordinació entre els moviments socials antifeixistes europeus per acabar amb l'extrema dreta.
	Major voluntat política de la Unió Europea respecte al fenomen migratori	11.3.4. Establir un sistema d'acollida europeu respectuós amb els drets humans i exigir-ne els seu compliment.
11.4 Memòria històrica	Dur a terme un exercici de memòria històrica sobre la guerra civil i el franquisme.	11.4.1 Conscienciar als i les joves sobre la necessitat de fer memòria històrica.
	Fomentar un procés de reparació de la memòria de les víctimes del franquisme i les seves famílies.	11.4.2 Fer incidència per a que es promoguin accions de justícia transicional.

Reflexions finals

La 4a Carta Catalana de la Joventut ha nascut amb el ferm propòsit de ser una eina d'incidència política útil per al moviment associatiu juvenil català en els pròxims anys. El document resultant del procés participatiu executat pretén ser una radiografia fidel de la realitat del jovent organitzat del país i de les seves inquietuds i necessitats. En aquest sentit, les demandes i propostes formulades interpel·len, en primer lloc, a les institucions públiques. Aquestes són les responsables d'elaborar i executar les polítiques que ens han de permetre seguir teixint una societat on les persones joves puguem construir un projecte de vida digne a escala individual i col·lectiva. Alhora, les reivindicacions contingudes a la Carta emmarquen els reptes que tenim com a moviment associatiu juvenil per a la pròxima dècada. Tenim molta feina, i tant. Però també el convenciment que fixant un rumb definit i amb el treball i la perseverança de totes les persones que participem d'organitzacions i col·lectius juvenils podrem seguir construint un país més just i inclusiu.

Fent una **breu revisió dels eixos que conformen la Carta i de les conclusions extretes** d'aquests, hem de posar en relleu que el procés d'emancipació de les persones joves s'estructura a partir d'eixamplar, garantir i reconquerir, si cal, els **drets civils i polítics universals**. Per això, apostem per un **model educatiu públic i en català** que es focalitzi en l'aprenentatge al llarg de la vida i que reconegui i s'adapti a les diferents capacitats dels infants i joves, així com de les seves famílies. Per tant, des d'aquest punt de vista, és important també reconèixer i **incentivar la tasca** de tots els agents que participen de l'educació, entre d'altres, de les entitats i federacions d'associacionisme educatiu.

Com a reacció a la situació de precarietat estructural que vivim les persones joves, és necessari treballar per tal de teixir un **model productiu** i de desenvolupament sostenible, garantir el nostre accés al mercat laboral, lluitar per a la implementació de mesures que reverteixin la bretxa salarial existent entre homes i dones i posar en valor el treball domèstic i de cures. En la construcció del nostre projecte de vida autònom, cal treballar per aconseguir regular i organitzar el mercat de l'**habitatge** entre tots els agents que hi prenen part i garantir l'accés a un habitatge digne, de la mateixa manera que apostar per explorar i implementar models alternatius d'accés i tinença de l'habitatge allunyats dels tradicionals.

És important fer èmfasi en la importància de tenir cura de l'entorn i preservar el nostre espai natural, com a mitjà que ens permet desenvolupar les nostres activitats. Per aquest motiu, apostem per un model sostenible en relació al consum energètic, apostant per les energies renovables i, en general, un consum de béns i serveis sostingut i respectuós amb el territori i la seva gent. Cal destacar, que les inquietuds i necessitats del jovent es manifesten de manera desigual al **territori** i, per tant, cal donar una resposta articulada i diferent a tots ells. Una de les principals expressions d'aquesta realitat és la necessitat de comptar amb un model de **mobilitat**, basat en el transport públic, que garanteixi l'equilibri territorial i la connectivitat dels àmbits no metropolitans.

En la lògica col·lectiva, creiem imprescindible lluitar per a una sanitat pública, de qualitat, gratuïta i universal, fent de la **salut** un pilar fonamental per al desenvolupament de la persona. Així mateix, tant des de les institucions com des de l'organització juvenil hem de combatre i erradicar les **desigualtats socials i discriminacions** de qualsevol naturalesa presents al nostre entorn. Tot i que en la majoria dels casos responen a factors estructurals, podem revertir-les potenciant la presa de consciència, la sensibilització i incidint de ple en les polítiques públiques des dels nostres col·lectius per tal d'enfortir la cohesió social i la riquesa de la diversitat. Així mateix, cal trencar amb l'estructura cisheteropatriarcal a tots els nivells i **arraconar el masclisme** dels nostres espais. Les persones joves hem de poder gaudir també en llibertat, sense complexos ni discriminacions dels nostres espais d'oci i de les expressions i **propostes culturals**, podent participar en el seu disseny i execució.

Per tant, per tal de transformar el nostre entorn, cal seguir reforçant la tasca de l'**associacionisme juvenil**, des de tots els seus àmbits i expressions, com a eina clau per al desenvolupament personal de les persones que hi participen i com a espais on reflexionar, construir alternatives i promoure canvis dins i per a la comunitat. Pel que fa a la **participació** social i política, hem de treballar perquè aquesta sigui real i efectiva, reforçant un model de participació activa, vivencial, voluntària i compromesa.

En clau de cooperació, és important que, des dels nostres espais, repensem com teixim solidaritat amb altres comunitats per tal d'incidir en les estructures globals i revertir les desigualtats i injustícies. Amb aquest objectiu, creiem que hem de centrar els nostres esforços en erradicar les discriminacions generades i alimentades pel sistema econòmic actual, basar les nostres relacions en la

cultura de pau i treballar per la recuperació i referenciació de la memòria històrica.

En totes aquestes reivindicacions, es denota la voluntat de posar la persona al centre dels plantejaments i dels processos a dur a terme per fer possible el gaudi dels nostres drets i llibertats fonamentals. Així mateix, entenem que és fonamental també el paper de la societat civil organitzada en la proposta d'alternatives per a construir una comunitat més justa, democràtica i equitativa.

Nous reptes de l'associacionisme juvenil

El procés de la Carta Catalana ens ha fet posar davant d'un mirall i ha fet aflorar les nostres fortaleeses i reptes com a moviment associatiu juvenil.

Cal que emplacem a les respectives Administracions a legislar i desenvolupar mesures que facilitin l'activitat administrativa de les associacions, per tal de no sobrecarregar el seu dia a dia. Així mateix, per tal que les nostres reivindicacions impregnin l'agenda política i social cal que es reconegui a **les associacions i col·lectius juvenils referents com a interlocutors claus** a l'hora de definir les polítiques públiques que incideixen sobre la vida del jovent. El jovent organitzat **som un agent social amb capacitat de teixir xarxa comunitària** i treballar de manera coordinada amb les institucions per tal de millorar el nostre entorn. Així doncs, ho hem de seguir reivindicant.

Fruit del procés de documentació i participació de la Carta Catalana també hem detectat que les **estructures actuals de les nostres associacions, federacions o plataformes, com el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, necessiten flexibilitzar-se i adaptar-se a les noves formes de participació**, tant a en l'àmbit organitzatiu –revisió dels espais i canals de participació– com pel que fa a la seva missió i visió. Tot això, amb la finalitat d'aglutinar més joves que treballin amb les mateixes premisses i propòsits i, per tant, de teixir aliances amb el moviment organitzat juvenil.

Així mateix, un dels principals **reptes que entomem el moviment associatiu juvenil és el de representar de manera més homogènia el conjunt del jovent de tot el territori català**. Els tallers territorials i sectorials executats amb motiu de l'elaboració de la 4a Carta Catalana han contribuït a fer que prenguem

consciència de les reivindicacions històriques del jovent que no es concentra a l'àrea metropolitana. Hem intentat que en el document que presentem s'hi recullin els matisos aportats pel jovent de les diferents zones del nostre país i, per tant, que les diferents realitats socials quedin contemplades directament en les propostes que formulem als poders públics. No obstant això, **és necessari que vetllem perquè la participació arreu del territori sigui efectiva**. Per a la consecució d'aquest objectiu cal, com a estratègia fonamental, **seguir fomentant l'autoorganització de les persones joves a escala municipal i comarcal**.

La realitat del nostre entorn és molt canviant i requereix respostes que, a causa dels mecanismes de democràcia i participació interna de les nostres entitats, sovint són difícils de construir amb celeritat. Per aquest motiu, és importat **treballar conjuntament amb col·lectius juvenils informals que concentrin reivindicacions concretes d'àrees sobre les quals vulguem incidir**.

Un altre dels reptes o dificultats que volem apuntar, fruit de les dades extreïdes i aportacions al procés participatiu, és el fet que la precarietat a la qual ens veiem abocades les persones joves en tots els nostres processos d'emancipació (laboral, econòmica, habitacional, etc.) minva la nostra capacitat d'implicació social i política. Aquesta situació és preocupant, ja que accentua les desigualtats entre diferents col·lectius joves i l'exclusió de la vida política i associativa d'una part d'ells. Això provoca, al seu torn, que sigui només una petita part del jovent qui incideix en marcar l'agenda pública i política referent a joventut. Davant aquest escenari, **cal trobar la manera de tenir en compte les mancances i necessitat del conjunt, molt heterogeni, de joves que viuen al nostre país**.

Tal com avançàvem, per promoure una transformació social real és **imprescindible que els nostres projectes i reivindicacions persegueixin la plena igualtat de drets per a tothom, sense discriminacions de cap tipus**. En aquest sentit, treballar de forma transversal des de la perspectiva feminista i antiracista és prioritari i és un repte per al moviment associatiu. En concret, és urgent pensar i construir models de vida alternatius on les persones estiguem al centre, en igualtat de condicions. Entenem que aquest objectiu es projecta a llarg termini, però podem **començar per repensar les relacions socials i de poder existents, partint de les individuals fins a arribar a les col·lectives**.

És necessari **trobar espais on puguem treballar per detectar violències i desigualtats invisibilitzades, prendre'n consciència i buscar respostes**

col·lectives per contribuir a revertir-les, des de la quotidianitat de les nostres accions i relacions. A més a més, és des d'aquesta presa de consciència i compromís col·lectiu que podrem desenvolupar projectes i campanyes per denunciar i revertir aquestes violències sistèmiques i estructurals.

Per concloure, creiem que la 4a Carta Catalana de la Joventut reafirma la implicació social i política del jovent català i la vocació transformadora del mateix envers el país. L'associacionisme juvenil ha estat i és l'expressió d'una **societat diversa i compromesa amb el seu entorn i amb els reptes de futur** que s'hi dibuixen.

En aquest sentit, no podem deixar de fer esment a la situació social i política viscuda a Catalunya durant el procés d'elaboració de la Carta, tenint com a eix central la celebració d'un referèndum d'autodeterminació. Des del Consell Nacional de la Joventut s'ha defensat la participació **en aquesta convocatòria**, entenent que prendre decisions col·lectives a partir de mecanismes democràtics que permetin la participació de tothom per igual és un dels pilars fonamentals de l'associacionisme juvenil. De la mateixa manera, hem rebutjat de ple les vulneracions de drets fonamentals viscudes al nostre país envers els representants legítims de la ciutadania, membres d'entitats i col·lectius i la societat civil en general, així com també la constant judicialització de la política. Des del conjunt de la ciutadania hem de donar resposta coordinada en la defensa sense fissures de la democràcia, els drets i llibertats fonamentals i la cultura de pau com a escenari per a resoldre els eventuais conflictes polítics que s'hi erigeixin.

